

Київський національний торговельно-економічний університет
Кафедра фінансового аналізу та аудиту

ВИПУСКНА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему:

«Експрес-аналіз фінансового стану підприємства роздрібної торгівлі»

Студентки 2 курсу, 4м групи,
спеціальності
071 «Облік і оподаткування»
спеціалізації
«Фінансова аналітика»

Пляскіної Олени
Михайлівни

підпис

Науковий керівник
к.е.н., доцент

Роздобудько
Валерій Васильович

підпис

Гарант освітньої
програми
д.е.н., доцент

Гордополов
Володимир Юрійович

підпис

Київ 2021

Київський національний торговельно-економічний університет
Факультет фінансів та обліку
Кафедра фінансового аналізу та аудиту
Освітній ступінь «Магістр»
Спеціальність «Облік і оподаткування»
Спеціалізація «Фінансова аналітика»

Затверджую

Зав. кафедри _____

К.О. Назарова

30 грудня 2020 р.

Завдання
на випускню кваліфікаційну роботу студентіві

Пляскіній Олені Михайлівні

1. Тема випускного кваліфікаційного проекту (роботи): Експрес-аналіз фінансового стану підприємства роздрібної торгівлі (на матеріалах ТОВ "АЛЬФА-ЗАБАВА")

Затверджена наказом ректора від 28.12.2020 р. № 3916.

2. Строк здачі студентом закінченого проекту (роботи): 01.11. 2021 р.

3. Цільова установка та вихідні дані до проекту (роботи):

Метою випускної кваліфікаційної роботи є обґрунтування теоретичних положень експрес-аналізу фінансового стану підприємства роздрібної торгівлі та розробка практичних рекомендацій щодо його удосконалення.

Об'єктом дослідження є фінансовий стан суб'єкта господарювання.

Предметом дослідження є організація і методика експрес-аналізу фінансового стану підприємств роздрібної торгівлі.

4. Консультанти по роботі (проекту), із зазначенням розділів проекту, що стосуються їх:

Розділ	<i>Консультант</i> (прізвище, ініціали)	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв

5. Зміст випускового кваліфікаційного проекту (роботи) – перелік питань по розділах, що належить розробити:

Вступ

Розділ 1. Теоретичні засади аналізу фінансового стану суб'єкта господарювання

1.1. Сутність та зміст фінансового стану суб'єкта господарювання

1.2. Основні етапи розвитку наукової думки щодо аналізу фінансового стану підприємства

1.3. Оцінка наукових інформаційних джерел та нормативно-правової бази з питань аналізу фінансового стану суб'єкта господарювання

Висновки до розділу 1

Розділ 2. Інформаційне забезпечення аналізу фінансового стану суб'єкта господарювання

2.1. Облікове забезпечення аналізу фінансового стану підприємств роздрібною торгівлі

2.2. Внутрішній контроль фінансового стану суб'єкта господарювання

2.3. Організаційно-інформаційна модель аналізу фінансового стану суб'єкта господарювання

Висновки до розділу 2

Розділ 3. Методика експрес-аналізу фінансового стану суб'єкта господарювання

3.1. Аналіз економічного потенціалу торговельного підприємства

3.2. Особливості аналізу фінансової стійкості та платоспроможності підприємств роздрібною торгівлі

3.3. Експрес-аналіз фінансового стану суб'єкта господарювання в умовах застосування інформаційних технологій

Висновки до розділу 3

Висновки і пропозиції

Список використаних джерел

Додатки

6. Календарний план виконання роботи

№ пор.	Назва етапів випускного кваліфікаційного проекту(роботи)	Строк виконання етапів роботи	
		за планом	фактично
1	2	3	4
1	Написання наукової статті за темою дослідження	15.06.2021	15.06.2021
2	Написання 1 розділу роботи	30.06.2021	30.06.2021
3	Написання 2 розділу роботи	02.09.2021	02.09.2021
4	Написання 3 розділу роботи	11.10.2021	11.10.2021
5	Написання вступу та висновків	25.10.2021	25.10.2021
6	Представлення роботи на кафедрі	01.11.2021	01.11.2021
7	Попередній захист випускної кваліфікаційної роботи		

7. Дата видачі завдання «30» _____ грудня _____ 2020 __ р.

8. Керівник випускної кваліфікаційної роботи

(прізвище, ініціали, підпис)

9. Гарант освітньої програми

(прізвище, ініціали, підпис)

10. Завдання прийняв до виконання студент

(прізвище, ініціали, підпис)

11. Відгук наукового керівника випускної кваліфікаційної роботи

Аналіз фінансового стану є необхідною умовою ефективного управління формуванням, розміщенням і використанням ресурсів підприємства. Фінансовий стан характеризується величиною, складом і структурою активів, власного капіталу і зобов'язань, відповідні співвідношення яких обумовлюють фінансову стійкість, платоспроможність і ефективність використання економічного потенціалу підприємства. Метою аналізу фінансового стану підприємства є підвищення його фінансової стійкості та платоспроможності на основі збільшення економічного потенціалу та поліпшення структури активів, власного капіталу і зобов'язань, що обумовлює актуальність дослідження.

У роботі розглядаються питання сутності та змісту фінансового стану, досліджуються теоретичні аспекти обліку та аналізу фінансового стану підприємств роздрібної торгівлі. Розглянуто порядок організації та проведення аналізу фінансового стану торговельного підприємства з використанням сучасних інформаційних технологій.

Дослідження проведено на достатньому теоретичному рівні із застосуванням сучасних методів обробки економічної інформації, характеризується вирішенням поставлених питань аналізу фінансового стану підприємства торгівлі. Основні положення та висновки роботи відповідають темі та предмету дослідження, достатньо повно розкривають його зміст. Пропозиції щодо удосконалення організації та методики аналізу фінансового стану мають практичну цінність і можуть бути застосовані в підприємствах роздрібної торгівлі.

Випускна кваліфікаційна робота Пляскіної О.М. на тему «Експрес-аналіз фінансового стану підприємства роздрібної торгівлі» відповідає встановленим вимогам і може бути рекомендована до захисту.

Науковий керівник випускної кваліфікаційної роботи

_____ (підпис, дата)

Відмітка про попередній захист _____

(ПІБ, підпис, дата)

12. Висновок про випускну кваліфікаційну роботу

Випускна кваліфікаційна робота студента _____

(прізвище, ініціали)

може бути допущена до захисту екзаменаційній комісії.

Гарант освітньої програми _____

(підпис, прізвище, ініціали)

Завідувач кафедри _____

(підпис, прізвище, ініціали)

« _____ » _____ 2021 р.

Зміст

Вступ	3
Розділ 1. Теоретичні засади аналізу фінансового стану суб'єкта господарювання	6
1.1. Сутність та зміст фінансового стану суб'єкта господарювання	6
1.2. Основні етапи розвитку наукової думки щодо аналізу фінансового стану підприємства	8
1.3. Оцінка наукових інформаційних джерел та нормативно-правової бази з питань аналізу фінансового стану суб'єкта господарювання	10
Висновки до розділу 1	13
Розділ 2. Інформаційне забезпечення аналізу фінансового стану суб'єкта господарювання	14
2.1. Облікове забезпечення аналізу фінансового стану підприємств роздрібної торгівлі	14
2.2. Внутрішній контроль фінансового стану суб'єкта господарювання	19
2.3. Організаційно-інформаційна модель аналізу фінансового стану суб'єкта господарювання	22
Висновки до розділу 2	24
Розділ 3. Методика експрес-аналізу фінансового стану суб'єкта господарювання	26
3.1. Аналіз економічного потенціалу торговельного підприємства	26
3.2. Особливості аналізу фінансової стійкості та платоспроможності підприємств роздрібної торгівлі	31
3.3. Експрес-аналіз фінансового стану суб'єкта господарювання в умовах застосування інформаційних технологій	41
Висновки до розділу 3	47
Висновки і пропозиції	49
Список використаних джерел	53
Додатки	

ВСТУП

У сучасних умовах фінансовий стан торговельного підприємства, визначається сукупністю господарських факторів та характеризується системою показників, які відображають наявність, розміщення та використання фінансових ресурсів. Результати діяльності торговельного підприємства цікавлять як зовнішніх користувачів (насамперед, інвесторів, кредиторів, акціонерів, споживачів і виробників), так і внутрішніх (керівників підприємства, працівників адміністративно-управлінських структурних підрозділів та підвідомчих підрозділів). Моніторинг і своєчасна оцінка показників ліквідності, платоспроможності, фінансової стійкості є актуальними і важливими, а особливо у період економічної кризи, коли вкрай гостро постає питання дефіциту фінансових ресурсів підприємств.

Від об'єктивності й своєчасності інформації про фінансовий стан підприємства безпосередньо залежить обґрунтованість управлінських рішень. З огляду на це, зростає значення аналізу фінансового стану підприємств, на основі якого варто здійснити пошук рекомендацій для його покращення.

Досліджували питання аналізу фінансового стану підприємства такі видатні науковці, як: Мних Є. В., Чайковська В. П., Покропивний С. Ф., Чумаченко М. Г., Білуха М. Т., Ван Хор Дж. К., Ансофф І., Томпсон А.А., Стрикленд А. Дж., Страхова О.П., Рейльян Я.Р., Канторович Л.В., Горстко А.Б., Уотшем Т.Дж., Паррамоу К. та ін..

Проте, не дивлячись на велику кількість досліджень і публікацій з даної теми, залишається проблема відсутності єдиного підходу до проведення аналізу фінансового стану підприємства. Бракує конкретних методичних розробок для аналізу фінансового стану підприємств роздрібної торгівлі з врахуванням специфіки фінансово-господарської діяльності.

Завдання, які стоять перед аналізом фінансового стану підприємства, розгалуженість користувачів фінансової інформації, недостатність і проблеми в нормативно-правовому забезпеченні обумовлюють актуальність даної теми.

Метою випускної кваліфікаційної роботи є обґрунтування теоретичних положень експрес-аналізу фінансового стану підприємства роздрібною торгівлі та розробка практичних рекомендацій щодо його удосконалення.

Досягнення поставленої мети передбачає вирішення таких **завдань**:

- з'ясувати економічну сутність фінансового стану підприємства
- дослідити основні етапи розвитку наукової думки щодо аналізу фінансового стану суб'єкта господарювання
 - провести критичний аналіз наукових інформаційних джерел та нормативно-правової бази з теми дослідження
 - дослідити особливості формування облікової інформації та внутрішнього контролю фінансового стану підприємств
 - побудувати організаційно-інформаційну модель аналізу фінансового стану підприємства
 - розглянути основні етапи організації та методики аналізу фінансового стану підприємств
 - провести експрес-аналіз фінансового стану ТОВ "АЛЬФА-ЗАБАВА", зокрема аналіз економічного потенціалу, фінансової стійкості та платоспроможності
 - дослідити особливості аналізу фінансового стану суб'єкта господарювання з використанням сучасних інформаційних технологій.

Об'єктом дослідження – фінансовий стан суб'єкта господарювання.

Предметом дослідження є організація і методика експрес-аналізу фінансового стану підприємств роздрібною торгівлі.

У випускній кваліфікаційній роботі для вирішення поставлених завдань та досягнення мети використано наступні **методи**: узагальнення, порівняння, спостереження, горизонтальний та вертикальний аналіз, коефіцієнтний аналіз.

Інформаційна база дослідження: нормативно-правове забезпечення контролю і аналізу фінансового стану підприємства, матеріали періодичних та спеціалізованих видань, матеріали фінансової звітності ТОВ "АЛЬФА-ЗАБАВА".

Гіпотеза випускної кваліфікаційної роботи полягає у припущенні, що використання комплексу відповідних методів та системного підходу до аналізу фінансового стану підприємства роздрібної торгівлі дозволить удосконалити інформаційну систему управління та підвищити ефективність прийняття управлінських рішень.

Наукова новизна роботи полягає в тому, що на підставі дослідження теорії і практики аналізу фінансового стану підприємства будуть розроблені та запропоновані рекомендації з їх удосконалення, спрямовані на підвищення ефективності діяльності підприємств роздрібної торгівлі.

Практичне значення полягає у спрямованості на вирішення актуальних проблем ефективного проведення аналізу фінансового стану підприємства в сучасних умовах господарювання. Висновки та пропозиції, здобуті в процесі дослідження, спрямовані на вдосконалення методики аналізу фінансового стану підприємств. Впровадження рекомендацій у практичну діяльність підприємств дозволить забезпечити управління своєчасною та достовірною інформацією, необхідною для прийняття ефективних управлінських рішень.

Публікації. За темою випускної кваліфікаційної роботи опубліковано наукову статтю «Аналіз фінансового стану підприємств роздрібної торгівлі» в збірнику наукових праць студентів «Фінансова аналітика та аудит».

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ АНАЛІЗУ ФІНАНСОВОГО СТАНУ СУБ'ЄКТА ГОСПОДАРЮВАННЯ

1.1. Сутність та зміст фінансового стану суб'єкта господарювання

Оцінка фінансового стану є однією з найважливіших засад діяльності підприємств, яка надає інформацію стосовно того на якій стадії розвитку і діяльності знаходиться підприємство і які кроки необхідно здійснити для його подальшого процвітання. [41, с.107]

Аналіз наукових джерел показав, що на сьогодні існує досить багато підходів до визначення поняття фінансового стану.

Савицька Г. В. у підручнику «Аналіз господарської діяльності» розглядає фінансовий стан підприємства як економічну категорію, що відображає стан капіталу в процесі його кругообігу і здатність суб'єкта господарювання до саморозвитку на фіксований момент часу.[61]

Крамаренко Г.О. та Чорна О.Є. трактують фінансовий стан як найважливішу характеристику економічної діяльності підприємства в зовнішньому середовищі, яка визначає конкурентоспроможність підприємства, його потенціал в діловій співпраці, оцінює, якою мірою гарантовані економічні інтереси самого підприємства і його партнерів щодо фінансових та інших відносин.[43]

Литвин Б. М., Стельмах М. В. визначають фінансовий стан як результат виробничо-фінансової діяльності. Він характеризується величиною засобів підприємства, їх розміщенням і джерелами утворення, залежить від виконання матеріально-технічного постачання, виробництва, реалізації та прибутку. Фінансовий стан — це показник його плато- та кредитоспроможності, виконання зобов'язань перед державою та іншими підприємствами, організаціями, установами.[45]

Бойчик І.М. говорить: фінансовий стан – це спроможність підприємства вести господарську діяльність на основі своєчасного погашення усіх видів заборгованості, раціональної структури капіталу і господарських засобів.[20]

Поддєрьогін А.М. трактує фінансовий стан як комплексне поняття, яке є результатом взаємодії всіх елементів системи фінансових відносин підприємства, визначається сукупністю виробничо-господарських чинників і характеризується системою показників, що відображають наявність, розміщення й використання фінансових ресурсів.[62]

Сама економічна категорія «фінансовий стан» має комплексний характер, і відображає рейтинг підприємства на ринках, де воно функціонує, його здатність генерувати прибуток, фінансову стабільність тощо. Вважається, що задовільний фінансовий стан характеризується стійкою платоспроможністю, достатнім обсягом робочого капіталу та ефективним його використанням, чіткою організацією розрахунків, наявністю значного фінансового потенціалу подальшого розвитку. [50, с.207]

Фінансовий словник-довідник за редакцією М.Я. Дем'яненка визначає фінансовий стан як комплексне поняття, що відображає якісну сторону його виробничої та фінансової діяльності та є результатом реалізації усіх елементів зовнішніх і внутрішніх фінансових відносин підприємства. Він характеризується системою показників, які відображають стан капіталу в процесі його кругообігу, здатність розраховуватися за своїми зобов'язаннями і забезпечувати ефективне фінансування своєї виробничої діяльності на певний момент часу.[32]

Обущак Т.А. розглядає фінансовий стан підприємства як сутнісну характеристику діяльності підприємства у певний період, що визначає реальну та потенційну можливість підприємства забезпечувати достатній рівень фінансування фінансово-господарської діяльності та здатності ефективно здійснювати цю діяльність у майбутньому.[55]

Визначення фінансового стану міститься і в нормативно-правових актах. «Положення про порядок здійснення аналізу фінансового стану підприємств, що підлягають приватизації» визначає фінансовий стан підприємства як сукупність показників, що відображають наявність, розміщення і

використання ресурсів підприємства, реальні й потенційні фінансові можливості підприємства.[12]

Таким чином, проаналізувавши різноманітні підходи щодо сутності фінансового стану, можна зробити висновок, що це комплексна економічна категорія, яка відображає результат операційної, фінансової та інвестиційної діяльності підприємства, його реальні та потенційні фінансові можливості, а саме економічний потенціал, фінансову стійкість, платоспроможність та ділову активність.

1.2. Основні етапи розвитку наукової думки щодо аналізу фінансового стану суб'єкта господарювання

Становлення і використання елементів економічного аналізу спостерігалось у той час і в Італії: наприклад, А де Піетро розвивав методологію порівняння бюджетних асигнувань з фактичними затратами; Б. Вентурі будував і аналізував динамічні ряди показників господарської діяльності підприємства.

Ідеї Саварі були поглиблені в ХІХ ст. італійським бухгалтером Дж. Чербоні (1827 – 1917), який створив вчення про синтетичне поєднання і аналітичне розкладання бухгалтерських рахунків. [57, с.2]

В кінці ХІХ на початку ХХ ст. стали розвиватися балансоведення і наука про комерційні розрахунки, які стали основою для аналізу балансу. Розвиток балансоведення проходив по трьом напрямкам: економічний аналіз балансу, юридичний аналіз балансу, популяризація знань про баланс серед користувачів фінансової інформації. [38, с.20]

Західні фахівці виокремлюють п'ять відносно самостійних підходів у становленні систематизованого аналізу фінансового стану:

1. *«Школа емпіричних прагматиків»*. Намагаючись визначити кредитоспроможність компаній, фінансові аналітики обґрунтували набір відносних показників – індикаторів, придатних для такого аналізу. Аналіз кредитоспроможності розглядався як найважливіший аспект фінансового аналізу діяльності компаній. Тому особлива увага приділялася показникам

використання оборотних коштів, власним оборотним коштам, кредиторській короткостроковій заборгованості. Представники цієї школи, які займалися оцінкою, аналізом і управлінням фінансовими ресурсами та кредитною політикою, переконали компанії в доцільності такого підходу.

2. *«Школа статистичного фінансового аналізу»*. Основна ідея представників цієї школи полягала в тому, що розраховані аналітичні фінансові коефіцієнти корисні лише тоді, коли є критерії, з граничними значеннями яких можна порівнювати ці коефіцієнти. Критеріальні значення коефіцієнтів за допомогою статистичних методів обробки інформації були диференційовані з урахуванням галузі, підгалузі та типів компаній. У межах цього напрямку досліджується колінеарність і стійкість коефіцієнтів для обраних (однакових за типами) груп компаній. Дослідження свідчать, що коефіцієнтам властива мультиколінеарність у часі й просторі. Це зумовило нове актуальне завдання — класифікацію всієї сукупності коефіцієнтів по групах: показники однієї групи корелюють між собою, а показники різних груп — відносно незалежні.

3. *«Школа мультиваріантних аналітиків»*. Представники цієї школи мають на меті побудувати концептуальні основи САФЗ, що базуються на існуванні беззаперечного зв'язку між окремими коефіцієнтами, які характеризують фінансовий стан і ефективність діяльності компаній (наприклад, валовий дохід, оборотність коштів у активах, запасах, розрахунках тощо), і узагальнюючими показниками фінансово-господарської діяльності компаній (наприклад, рентабельність власного капіталу). Основне завдання представники цієї школи бачили в побудові піраміди (системи, дерева) показників. Певного розвитку цей напрямок аналізу набув у межах побудови комп'ютерних імітаційних моделей щодо взаємозв'язку аналітичних показників і ринкової ціни акцій. Один із найвідоміших практичних результатів цієї «школи» — методика аналізу, запропонована менеджерами фірми «Дюпон».

4. *«Школа аналітиків з прогнозування можливого банкрутства компаній»*. Представники цієї школи наголошують на фінансовій стійкості компанії (стратегічний аспект), надаючи перевагу перспективному аналізу перед ретроспективним. На їхню думку, цінність фінансової звітності визначається виключно її здатністю передбачити можливе банкрутство.

5. «Школа учасників фондового ринку». Представники цієї школи вважають, що цінність фінансової звітності полягає в можливості її використання для прогнозування рівня ефективності інвестицій у цінні папери та пов'язаного з цим ступеня ризику.

В системі управління підприємства аналіз фінансового стану займає важливе місце, оскільки дозволяє отримати повну, достовірну, релевантну інформацію стосовно оборотних та необоротних активів, власного капіталу та зобов'язань. Систематизований економічний аналіз виникає в XII ст. паралельно з введенням понять синтетичного і аналітичного обліку та заснування управлінського обліку.

1.3. Оцінка наукових інформаційних джерел та нормативно-правової бази з питань аналізу фінансового стану суб'єкта господарювання

Для проведення аналізу фінансового стану суб'єкта господарювання необхідно спиратися на інформаційне забезпечення (рис. 1.1).

Рис. 1.1 Інформаційне забезпечення контролю фінансового стану суб'єкта господарювання

Дослідження літературних джерел у галузі економічного аналізу дає змогу зауважити, що на сьогодні сформована методика оцінки фінансового стану підприємства не має принципових розбіжностей [10, 26, 34]. Відмінності

існують між алгоритмами та послідовністю проведення розрахунків, а саме пріоритетністю одних параметрів над іншими.

У підручнику під редакцією Мниха Є.В. «Фінансовий аналіз» виділені методологічні та організаційні засади аналізу фінансового стану, а саме аналізу активів, пасивів, фінансової стійкості, платоспроможності, кредитоспроможності та експрес-аналіз фінансового стану. Також наведені цифрові приклади, що сприяє кращому розумінню викладеної інформації.[56]

В статті «Аналіз інтегрованості стратегії і тактики розвитку підприємництва» Мниха Є. В. розкрито важливість аналітичного обґрунтування у процесах вироблення об'єктивних критеріїв стабільного функціонування підприємства в контексті інтегрованості тактики та стратегії його розвитку, формулювання параметрів ефективності. Доведено актуальність і визначено напрями аналізу інтегрованості стратегії та тактики розвитку підприємництва і методику його проведення. Аргументовано, що аналітичні оцінки через призму інтегрованості мають виконувати визначальну місію у кінцевій інтерпретації практичних управлінських дій безвідносно до функцій управління. [55]

Івченко Л.В. та Федорченко О.Є. в статті «Аналіз фінансового стану підприємств: інформаційне та методичне забезпечення» на підставі дослідження сутності аналізу фінансового стану підприємств обґрунтували рекомендації щодо удосконалення його інформаційного та методичного забезпечення, а саме: при розгляді аналізу фінансового стану підприємства основним повинен бути системний підхід: вивчення взаємозв'язків системи аналізу і системи підприємства через діяльність апарату управління; якість управлінських рішень залежить від адекватності аналітичних висновків, одержаних на основі інформаційного забезпечення аналізу фінансового стану. [41]

Безбородова Т. В. в статті «Сутність та необхідність аналізу фінансового стану» дослідила сутність і необхідність аналізу фінансового стану підприємств в сучасних умовах. Обґрунтувала основні методичні підходи до його здійснення. З метою її достовірності, використання у процесі управлінських рішень доцільно використовувати коефіцієнтний або комплексний метод, адже вони є найбільш обширними і охоплюють всі сфери діяльності підприємства.

Дані методи представляють підприємство і всі його зв'язки як взаємопов'язану систему рухів фінансових ресурсів, що дає змогу найширше оцінити його фінансовий стан. [25]

Вивчення положень НП(С)БО 1, П(С)БО 16 та ПКУ [9; 11] показує різні підходи до визначення витрат, що беззаперечно впливає на проведення аналізу фінансового стану підприємства. Особливість звітності, яку розроблено згідно з міжнародними стандартами бухгалтерського обліку, полягає в тому, що нею можуть широко користуватися інвестори та інші особи, які беруть участь у підприємницькій діяльності, – кредитори, конкуренти, працівники підприємства.

Кожний користувач фінансової звітності, як правило, вивчає ту інформацію, котра йому необхідна в процесі підприємницької діяльності. Треба зазначити, що в певних випадках для аналізу фінансового стану підприємства замало тільки бухгалтерської звітності, особливо для інвесторів. Тому П(С)БО передбачає складання приміток до форм бухгалтерської звітності, які дають змогу зовнішнім користувачам фінансової інформації докладно ознайомитися з фінансовим станом підприємства.

В додатку А представлено нормативно-правові документи з питань обліку, аналізу і контролю фінансового стану суб'єктів господарювання та їх характеристика.

Проведене дослідження свідчить про недосконалість нормативно-правового забезпечення аналізу фінансового стану суб'єктів господарювання. Немає чітко визначених методик аналізу та нормативних показників фінансових коефіцієнтів для різних суб'єктів господарювання, що значно підвищило б ефективність такого аналізу, як на мікро-, так і на макрорівнях. У своїх роботах науковці пропонують різноманітні розрахункові показники, які допоможуть при аналізі фінансового стану різноманітних підприємств, але, на жаль, недостатньо розробок, що стосуються саме фінансового стану підприємств роздрібної торгівлі. Оскільки торгівля має певну специфіку у прорахунках фінансового стану, тема дослідження і розробок нових показників стосовно розрахунків фінансового стану залишається актуальною.

Висновки до розділу 1

Аналіз наукових джерел показав, що на сьогодні існує безліч підходів до визначення поняття фінансового стану. Згрупувавши та виділивши головне, можна сказати, що фінансовий стан – це комплексна економічна категорія, яка відображає результат операційної, фінансової та інвестиційної діяльності підприємства, його реальні та потенційні фінансові можливості, а саме економічний потенціал, фінансову стійкість, платоспроможність та ділову активність.

В системі управління підприємства торгівлі аналіз фінансового стану займає важливе місце, оскільки дозволяє отримати повну, достовірну, релевантну інформацію стосовно оборотних та необоротних активів, власного капіталу та зобов'язань. Систематизований економічний аналіз виникає в XII ст. паралельно з введенням понять синтетичного і аналітичного обліку та заснування управлінського обліку.

Питанню аналізу фінансового стану підприємств присвячено багато наукових праць, в яких розглядається економічна сутність, методологічні й організаційні засади контролю та аналізу фінансового стану та їх значення для діяльності суб'єктів господарювання, серед яких існують певні розбіжності щодо методик фінансового аналізу. Нормативно-правове забезпечення контролю і аналізу фінансового стану є недосконалим, оскільки не враховує специфіку діяльності різних суб'єктів господарювання.

РОЗДІЛ 2 ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АНАЛІЗУ ФІНАНСОВОГО СТАНУ СУБ'ЄКТА ГОСПОДАРЮВАННЯ

2.1. Облікове забезпечення аналізу фінансового стану підприємств роздрібної торгівлі

Сучасні підприємства потребують гнучких систем оцінки й аналізу діяльності як своїх підрозділів, так і об'єкта управління в цілому. Фінансово-економічні показники господарської діяльності, які використовуються в обліково-аналітичній практиці мають суттєві недоліки та не формують цілісної інформаційної системи для управління. Консолідація облікової та аналітичної інформації повинна забезпечувати досягнення поставлених цілей і завдань, які використовуються на різних рівнях управління підприємством. Запорукою високого рівня розвитку підприємства є удосконалення механізму формування консолідованої обліково-аналітичної системи в управлінні ним. Одним із таких інструментів даного механізму в управлінні є облікова політика підприємства.[59]

Говорячи про фінансовий стан підприємства в першу чергу слід сказати про облік власного капіталу підприємства.

Капітал відображає власність. При створенні підприємства його стартовий капітал втілюється в активах і відображає їх вартість. На цьому етапі ще немає «боргів» а тому Власний капітал дорівнює Активам.

На підприємстві використовується власний і залучений капітал. Власний капітал - це частка в активах підприємства, що залишається після вирахування його зобов'язань.

Співвідношення між капіталом і зобов'язаннями в різних підприємствах не однаково. Чим більшу частку займає власний капітал в активах підприємства, тим вища його незалежність. Власний капітал є основою для здійснення діяльності підприємства. Він показує ступінь незалежності та впливу його власників на підприємство. Формується власний капітал за рахунок внесків власників та накопичення сум доходу від діяльності підприємства.

Власний капітал складається зі статутного, пайового, додаткового і резервного капіталів. До власних джерел належить також нерозподілений прибуток. Важливим показником роботи підприємства є збереження його капіталу. Воно забезпечується тоді, коли сума чистих активів підприємства (Активи - Зобов'язання) на кінець періоду перевищує суму чистих активів на початок періоду.

Інформація про власний капітал наводиться в пасиві балансу за розділом I "Власний капітал".

Власний капітал є основою для початку й продовження господарської діяльності підприємств торгівлі. Він виконує такі функції:

- 1) довгострокового фінансування (перебуває в розпорядженні підприємства необмежений час);
- 2) забезпечення самостійності й влади (розмір власного капіталу визначає ступінь незалежності й впливу самого підприємства і його власників);
- 3) розподілу доходів і активів підприємства (частки окремих учасників у капіталі є основою при розподілі майна у випадку ліквідації підприємства й доходів);
- 4) відповідальності й захисту прав кредиторів (відбитий у звітності власний капітал служить для користувачів показником, здатним запобігти їхні можливі збитки у випадку ліквідації підприємства).

Власний капітал підприємств торгівлі містить у собі такі елементи: статутний капітал, пайовий капітал, додатково вкладений капітал, інший додатковий капітал, резервний капітал, нерозподілений прибуток (непокритий збиток), неоплачений капітал, вилучений капітал.

Складові власного капіталу відбивають суму, яку власники (засновники) передали в розпорядження підприємства як внески чи залишили у формі нерозподіленого прибутку, або суму, що її підприємство одержало у своє розпорядження ззовні (від інших підприємств) без повернення.

Власний капітал засновників (учасників) поділяється на дві частини: 1) реєстрований; 2) незареєстрований. Перший — це статутний, або пайовий, капітал. Другий — додатковий, резервний, страховий капітал та нерозподілений прибуток (непокритий збиток). Усі три складові є власністю

засновників. Але вклади виконують незрівнянно більше функцій і мають значно глибший зміст, аніж просте внесення додаткових коштів (майна), зокрема й таких, що залишилися в складі власного капіталу як нерозподілений прибуток [28].

Починати облік майбутнього власного капіталу підприємств торгівлі необхідно ще до моменту державної реєстрації. Першим документом майбутнього підприємства є установчий договір, що визначає порядок здійснення засновниками спільної діяльності. Чинним законодавством встановлено, що до дня установчих зборів інвестори повинні внести не менш 30 % статутного капіталу на спеціальний рахунок, відкритий засновниками в банку для формування статутного фонду. Оплата вартості статутного капіталу може здійснюватися грошовими коштами або майном, майновими і немайновими правами, що мають оцінку, цінними паперами (крім боргових емісійних цінних паперів, емітентом яких є засновник, та векселів) [49].

Зареєстрований в установчих документах розмір статутного капіталу в обліку відображається проводкою: Дт 46 «Неоплачений капітал» - Кт 40 «Статутний капітал». Погашення заборгованості по внесках у статутний капітал відображається по кредиту рахунка 46 «Неоплачений капітал» і дебету відповідних рахунків (у залежності від форми внесення - 30, 31, 10, 12, 14, 20). Аналітичний облік ведеться за видами капіталу по кожному засновнику.

Цілком розрахуватися за своїми зобов'язаннями по формуванню статутного капіталу засновники зобов'язані в терміни, встановлені установчими зборами, але не пізніше року після реєстрації. Якщо учасники протягом першого року діяльності товариства не сплатили цілком своїх внесків, товариство повинне просто оголосити про зменшення свого статутного капіталу. У синтетичному обліку і формування, і збільшення статутного капіталу підприємств торгівлі спочатку відображається по Дт 46 «Неоплачений капітал» із Кт 401 «Статутний капітал».

Погашення засновниками заборгованості по внесках у статутний капітал відображається по Дт рахунків матеріальних і нематеріальних активів із Кт 46 «Неоплачений капітал».

Зменшення статутного капіталу відображається по Дт 401 «Статутний капітал» із Кт:

1) 46 «Неоплачений капітал» - при зниженні номінальної вартості статутного капіталу товариства, якщо заборгованість по внесках повністю не погашена;

2) 672 «Розрахунки по іншим виплатах» або 68 «Розрахунки за іншими операціями» - при зниженні номінальної вартості капіталу, якщо заборгованість по внесках повністю погашена. У цьому випадку здійснюється компенсація засновникам заборгованості по внесках у статутний капітал: Дт 672 «Розрахунки по іншим виплатах» або 68 «Розрахунки за іншими операціями» - Кт 301 «Каса в національній валюті», 311 «Поточні рахунки в національній валюті», 312 «Поточні рахунки в іноземній валюті»;

3) 45 «Вилучений капітал» - при анулюванні господарчим товариством викуплених власних акцій (часток).

Методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про зобов'язання підприємств торгівлі та її розкриття у фінансовій звітності визначені П(С)БО 11 «Зобов'язання». Це Положення (стандарт) застосовується з урахуванням особливостей оцінки та розкриття інформації щодо зобов'язань, які встановлені іншими нормативними документами:

Н(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»;

П(С)БО 14 «Оренда»;

П(С)БО 17 «Податок на прибуток»;

П(С)БО 19 «Об'єднання підприємств»;

П(С)БО 20 «Консолідована фінансова звітність»;

П(С)БО 21 «Вплив змін валютних курсів»;

П(С)БО 23 «Розкриття інформації щодо пов'язаних сторін».

Інструкції про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій.

Зобов'язання – заборгованість підприємства, яка виникла внаслідок минулих подій і погашення якої, як очікується, призведе до зменшення ресурсів підприємства, що втілюють в собі економічні вигоди.

Відповідно до П(С)БО 11 з метою бухгалтерського обліку зобов'язання поділяються на :

- довгострокові;
- поточні;
- забезпечення;
- непередбачені зобов'язання.

Згідно з П(С)БО 11 забезпечення створюються при виникненні внаслідок минулих подій зобов'язання, погашення якого імовірно призведе до зменшення ресурсів, що втілюють в собі економічні вигоди та його оцінка може бути розрахунково визначена.

Забезпечення створюються для відшкодування майбутніх витрат на:

- виплату відпусток працівникам;
- додаткове пенсійне забезпечення;
- виконання гарантійних зобов'язань;
- реструктуризацію;
- виконання зобов'язань щодо обтяжливих контрактів.

Для накопичення інформації про зобов'язання підприємства та відображення операцій з ними у Плані рахунків передбачені рахунки:

класу 4 “Власний капітал та забезпечення зобов'язань”;

класу 5 “Довгострокові зобов'язання”;

класу 6 “Поточні зобов'язання”.

Ці рахунки об'єднуються у відповідні статті, які відображаються у Балансі за встановленою П(С)БО 1 та Методичними рекомендаціями щодо складання фінансової звітності формою.

Крім того, для обліку окремих видів зобов'язань використовуються позабалансові рахунки:

03 “Контрактні зобов'язання”;

04 “Непередбачені активи й зобов'язання”;

05 “Гарантії та забезпечення надані”.

Поточні зобов'язання відображаються у балансі за сумою погашення. До поточних зобов'язань відносяться:

- короткострокові кредити банків;

- поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями;
- короткострокові векселі видані;
- кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги;
- поточна заборгованість за розрахунками: з одержаних авансів, з бюджетом, з позабюджетних платежів, зі страхування, з оплати праці, з учасниками, з внутрішніх розрахунків; інші поточні зобов'язання.

Діюча система обліку фінансового стану підприємств торгівлі чітка і зрозуміла. Велика кількість варіантів для збору та зведення інформації, що дає змогу оцінити діяльність підприємства: дати оцінку його грошовим потокам, фінансовим операціям, зобов'язанням та стану власного капіталу. Існує безліч програм для швидкого аналізу всіх секторів підприємств торгівлі. Більшість підприємств роздрібної торгівлі мають короткострокові зобов'язання, є і такі що ведуть свою діяльність за рахунок власного капіталу або авансу від замовника (пріоритетним є аванс від замовника). Таким чином, завдяки правильно сформованій обліковій інформації, можна отримати точну характеристику про діяльність підприємства та його фінансовий стан.

2.2. Внутрішній контроль фінансового стану суб'єкта господарювання

Для успішного та ефективного управління економічною діяльністю підприємства будь-якої форми власності важливо налагодити систему внутрішнього контролю.

Метою внутрішнього контролю є своєчасне виявлення та запобігання причин нерационального використання майна та коштів підприємства, ідентифікація та усунення «слабких місць» в системі управління підприємством, пошук шляхів оптимізації господарських рішень, оцінка виконання управлінських рішень тощо.

До основних завдань, які виконує служба внутрішнього контролю підприємства відносять: безупинне спостереження за ефективністю використання

майна підприємства та забезпечення його збереження; законність та доцільність здійснюваних господарських операцій; збереження грошових коштів і матеріальних цінностей підприємства; пошук та мобілізація можливих резервів підвищення ефективності діяльності підприємства; перевірка правильності виконання прийнятих рішень.[54]

Внутрішній контроль фінансового стану передбачає комплекс контрольних дій, здійснюваних суб'єктами внутрішнього фінансового контролю підприємства за надходженням та витрачанням фінансових ресурсів з метою прийняття ефективних управлінських рішень.

До завдань внутрішнього контролю фінансового стану належать:

- 1) визначення фактичного стану об'єкта дослідження на певний момент: оцінка економічного потенціалу підприємства, фінансових ризиків з метою виявлення ознак потенційного банкрутства та запобігання чинникам, що до нього призводять;
- 2) перевірка відповідності складу і структури джерел фінансування стратегічним напрямам розвитку підприємства, обсягам та видам його діяльності;
- 3) контроль операцій, спрямованих на формування джерел утворення грошових коштів: перевірка відповідності кожної операції чинному законодавству, оцінка її доцільності та обґрунтованості;
- 4) виходячи з потреб підприємства у створенні додаткових джерел фінансування, контроль оптимізації вартісної структури економічного потенціалу, перевірка обґрунтованості абсолютної величини та рівня витрат на залучення та обслуговування кожного наявного джерела фінансування;
- 5) контроль операцій щодо розміщення та використання фінансових ресурсів за напрямками витрачання коштів: перевірка відповідності кожної операції чинному законодавству, оцінка її доцільності та обґрунтованості;
- 6) контроль доходів і витрат як наслідок залучення і використання економічного потенціалу підприємства в цілому та за окремими операціями;

7) організація моніторингу показників фінансової стійкості, платоспроможності та рентабельності капіталу з метою мінімізації фінансових ризиків та запобігання банкрутству;

8) забезпечення виконання управлінських рішень щодо формування, розміщення і використання економічного потенціалу, своєчасне усунення відхилень у ході виконання цих рішень, запобігання кризовим ситуаціям і банкрутству підприємства.

У процесі внутрішнього контролю фінансового стану треба враховувати особливості розподілу власних фінансових ресурсів залежно від джерел їх формування: прибуток від звичайної діяльності та надзвичайний прибуток до оподаткування спрямовуються на сплату податків, поповнення резервного капіталу, споживання, соціальний та виробничий розвиток підприємства; внески юридичних та фізичних осіб і кошти, залучені у вигляді додаткового акціонерного або пайового капіталу, використовуються на забезпечення виробничого розвитку підприємства. Інше спрямування економічного потенціалу в активи підприємства вимагає обґрунтування і доведення його доцільності.

Таким чином, внутрішній контроль фінансового стану підприємств торгівлі здійснюється передусім із застосуванням розрахунково-аналітичних методичних прийомів і методів документального контролю операцій, які стосуються наявності, руху оборотних коштів, для оцінки обґрунтованості їх вилучення з обороту, визначення конкретних причин зміни економічного потенціалу і винних службових осіб. Система внутрішнього контролю дозволяє оптимізувати діяльність підприємств роздрібної торгівлі та підвищити як ефективність використання його ресурсів та капіталу, так і результати діяльності в цілому.

2.3. Організаційно-інформаційна модель аналізу фінансового стану суб'єкта господарювання

Ефективний та якісний аналіз фінансового стану підприємства потребує послідовних та злагоджених дій, які залежать від правильно визначеної мети, об'єктів, суб'єктів, поставлених завдань та вибраних прийомів і методів. (табл. 2.1.)

Таблиця 2.1

Організаційно-інформаційна модель аналізу фінансового стану підприємства

<i>Мета і завдання аналізу фінансового стану</i>	
1.1. Мета	1.2. Завдання
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Метою аналізу фінансового стану підприємства є пошук шляхів і резервів зростання його ринкової вартості, поліпшення структури активів та пасивів і забезпечення на цій основі високої фінансової стійкості та платоспроможності 	<ul style="list-style-type: none"> • Оцінка структури активів і пасивів підприємства • Аналіз динаміки активів і пасивів за складом і структурою • Аналіз руху та ефективності використання активів підприємства • Аналіз джерел фінансування підприємства • Аналіз фінансової стійкості та платоспроможності підприємства • Аналіз рентабельності та ділової активності підприємства
2. Об'єкти і суб'єкти аналізу фінансового стану	
2.1. Об'єкти	2.2. Суб'єкти
<ul style="list-style-type: none"> • Активи в цілому та за видами • Власний капітал в цілому та за видами • Позиковий капітал в цілому та за видами • Чинники, що спричинили зміну економічного потенціалу • Чинники, що вплинули на фінансову стійкість та платоспроможність • Чинники, що вплинули на рентабельність та ділову активність підприємства 	<ul style="list-style-type: none"> • Вищі посадові особи підприємства • Економічні служби підприємства • Керівники функціональних та структурних підрозділів підприємства • Власники та акціонери. • Зовнішні користувачі інформації
3. Система економічних показників аналізу фінансового стану	
3.1. Абсолютні вартісні показники, джерелом яких є облік	3.2. Відносні показники, які є наслідком аналітичної обробки облікової інформації
<ul style="list-style-type: none"> • Залишки та обороти з надходження і витрачання (використання) активів в цілому та за їх видами • Залишки та обороти з надходження і витрачання (вилучення) власного капіталу в цілому та за його видами 	<ul style="list-style-type: none"> • Відносні показники структури активів, власного капіталу та зобов'язань • Відносні показники динаміки активів, власного капіталу та зобов'язань • Відносні показники інтенсивності процесів

Продовження таблиці 2.1.

<ul style="list-style-type: none"> • Залишки та обороти з надходження і погашення зобов'язань в цілому та за їх видами • Доход від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) • Чистий прибуток підприємства • Абсолютні показники динаміки 	<ul style="list-style-type: none"> • (Коефіцієнти оборотів: з надходження і витрачання ресурсів; з утворення та вилучення власного капіталу; з утворення та погашення зобов'язань. Коефіцієнти фінансової стійкості та платоспроможності. Коефіцієнти рентабельності та ділової активності)
4. Інформаційне забезпечення аналізу фінансового стану	
4.1. Зовнішня інформація	4.2. Внутрішня інформація
<ul style="list-style-type: none"> • Правова • Нормативна • Довідкова 	<ul style="list-style-type: none"> • Планова • Фактографічна
5. Методичні прийоми обробки первинної (вхідної) інформації	
5.1. Економіко-логічні методи	5.2. Економіко-математичні методи
<ul style="list-style-type: none"> • Групування • Порівняння • Розрахунок відносних показників • Розрахунок середніх показників • Деталізація • Елімінування 	<ul style="list-style-type: none"> • Методи обробки динамічних рядів • Методи регресійно-кореляційного аналізу • Методи моделювання

Нормативно-правова інформація є обов'язковою до використання, регулює діяльність підприємства, визначає методики та етапи здійснення аналізу фінансового стану.

Планова інформація стосовно фінансового стану формується безпосередньо на підприємстві, виходячи з потенційних можливостей його розвитку, вимог чинного законодавства та відповідних нормативних документів і міститься у фінансових планах, бізнес-планах, інвестиційних проектах, кошторисах. [69, с.157]

Основним джерелом фактографічної інформації щодо аналізу фінансового стану є бухгалтерський облік, а саме фінансова звітність підприємства, яка включає:

1. баланс (звіт про фінансовий стан) – звіт про фінансовий стан підприємства, який відображає на певну дату його активи, зобов'язання і власний капітал;

2. звіт про фінансові результати (звіт про сукупний дохід) - звіт про доходи, витрати, фінансові результати та сукупний дохід;
3. звіт про рух грошових коштів – звіт, який відображає надходження і вибуття грошових коштів протягом звітного періоду в результаті операційної, інвестиційної та фінансової діяльності;
4. звіт про власний капітал – звіт, який відображає зміни у складі власного капіталу підприємства протягом звітного періоду;
5. примітки до фінансової звітності – сукупність показників і пояснень, які забезпечують деталізацію і обґрунтованість статей фінансової звітності, а також інша інформація, розкриття якої передбачено відповідними національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку або міжнародними стандартами фінансової звітності.[10]

Важливим елементом організаційно-інформаційної моделі є методичне забезпечення аналізу фінансового стану підприємства. Методичні прийоми, які включено до моделі, дозволяють здійснювати повноцінний контроль за фінансовою діяльністю підприємства, а також проаналізувати його фінансову стійкість, платоспроможність, рентабельність та ділову активність. [69, с.157]

Отже, дана організаційно-інформаційна модель дозволить чітко спланувати і організувати процес контролю та аналізу фінансового стану підприємства і на сонові отриманих даних визначити слабкі та сильні сторони діяльності, прийняти ефективні управлінські рішення.

Висновки до розділу 2

Ефективна фінансова діяльність підприємства базується на правильно вибраній та організованій обліковій політиці з врахуванням всіх специфік роботи та законодавчих норм і включає етапи: визначення об'єктів бухгалтерського обліку, формування методики обліку майна, капіталу й зобов'язань, фактів

господарської діяльності та результатів діяльності підприємства, визначення методів і принципів ведення бухгалтерського обліку, організаційно-правової форми господарювання, формулювання положень облікової політики, оформлення та затвердження Наказу про облікову політику.

Внутрішній фінансовий контроль є надзвичайно важливим для діяльності підприємства, оскільки забезпечує всією необхідною інформацією управлінський персонал, допомагає вчасно виявляти і попереджувати кризові явища, запобігати нераціональному використанню ресурсів, визначити пріоритетні напрями розвитку. Такий контроль передбачає комплекс контрольних дій, здійснюваних суб'єктами внутрішнього фінансового контролю підприємства за надходженням та витрачанням фінансових ресурсів з метою прийняття ефективних управлінських рішень. На базовому підприємстві функції суб'єкта внутрішнього контролю покладені на штатного економіста.

Для ефективного та якісного аналізу фінансового стану на підприємстві важливо будувати організаційно-інформаційну модель, яка включає: мету, об'єкти, суб'єкти, економічні показники, інформаційне забезпечення, методичні прийоми, узагальнення та реалізацію результатів. Така модель дозволяє чітко планувати і організовувати процес аналізу фінансового стану суб'єкта господарювання.

РОЗДІЛ 3

МЕТОДИКА ЕКСПРЕС-АНАЛІЗУ ФІНАНСОВОГО СТАНУ СУБ'ЄКТА ГОСПОДАРЮВАННЯ

3.1. Аналіз економічного потенціалу торговельного підприємства

Структурування економічного потенціалу підприємства є початковою умовою для виділення його основних характеристик задля використання, розвитку, відтворення і нарощування потенціалу, формування його стану відповідно до поставлених завдань підприємства. А першим етапом технології управління потенціалом підприємства є оцінка його структури, динаміки та ефективності використання. Правильно вибрана стратегія управління потенціалом визначає успіх у будь-якій підприємницькій діяльності. [52, с.64]

У загальному вигляді оціночна система економічного потенціалу підприємства базується на спостереженнях та аналізі, націлена на пошук оптимальних шляхів функціонування та розвитку господарюючого суб'єкта, є засобом обґрунтування стратегічних рішень та визначається потребами управління. Оцінка потенціалу є необхідною на всіх рівнях підготовки та прийняття рішення, а також на всіх стадіях життєвого циклу підприємства.

Економічний потенціал підприємства визначається загальною величиною джерел фінансування і дорівнює вартості засобів, що знаходяться у його розпорядженні. [23, с.351]

Дослідження економічного потенціалу здійснюється за майновим і фінансовим аспектами згідно з методиками загального та коефіцієнтного аналізу.

Загальний аналіз ґрунтується на застосуванні методичних прийомів вертикального та горизонтального аналізу і спрямовується на оцінку динаміки активів, власного капіталу і зобов'язань за абсолютною величиною, складом і структурою (табл. 3.1, 3.2).

Таблиця 3.1

Динаміка економічного потенціалу ТОВ «АЛЬФА-ЗАБАВА» за 2016-2020 рр.

Показники	2016	2017	2018	2019	2020	Відхилення 2020 р.								тис. грн.
						від 2016 р.		від 2017 р.		від 2018 р.		від 2019 р.		
						абс.	відн., %	абс.	відн., %	абс.	відн., %	абс.	відн., %	
Нематеріальні активи														
Незавершені капітальні інвестиції					3739,7	3739,7	-	3739,7		3739,7		3739,7	-	
Основні засоби	5841,0	8333,4	8496,9	11699,7	20221,2	14380,2	246,2	11887,8	142,7	11724,3	138,0	8521,5	72,8	
Інші необоротні активи														
Всього необоротних активів	5841,0	8333,4	8496,9	11699,7	23960,9	18119,9	310,2	15627,5	187,5	15464,0	182,0	12261,2	104,8	
Запаси	16453,1	12823,8	16909,3	18347,6	30145,5	13692,4	83,2	17321,7	135,1	13236,2	78,3	11797,9	64,3	
Дебіторська заборгованість за товари	28885,5	22009,2	27226,9	30459,6	66957,7	38072,2	131,8	44948,5	204,2	39730,8	145,9	36498,1	119,8	
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	20,0	860,4	2481,4	2485,7	9416,8	9396,8	46984,0	8556,4	994,5	6935,4	279,5	6931,1	278,8	
Інша поточна дебіторська заборгованість														
Грошові кошти і їх еквіваленти у національній валюті	83,7	5181,0	6846,0	5598,0	2044,2	1960,5	2342,3	-3136,8	-60,5	-4801,8	-70,1	-3553,8	-63,5	
Інші оборотні активи		47,2						-47,2	-100,0					
Всього оборотних активів	45442,3	40921,6	53463,6	56890,9	108581,3	63139,0	138,9	67659,7	165,3	55117,7	103,1	51690,4	90,9	
Всього активів	51283,3	49255,0	61960,5	68590,6	132542,2	81258,9	158,5	83287,2	169,1	70581,7	113,9	63951,6	93,2	
Статутний капітал	74,1	74,1	74,1	74,1	74,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Резервний капітал														
Нерозподілений прибуток (збиток)	8342,2	12829,3	15311,7	21786,4	39340,2	30998,0	371,6	26510,9	206,6	24028,5	156,9	17553,8	80,6	
Всього власного капіталу	8416,3	12903,4	15385,8	21860,5	39414,3	30998,0	368,3	26510,9	205,5	24028,5	156,2	17553,8	80,3	
Довгострокові зобов'язання														
Короткострокові кредити банків	2812,5	2184,5	10347,2	7104,2	18154,2	15341,7	545,5	15969,7	731,0	7807,0	75,5	11050,0	155,5	
Кредиторська заборгованість за товари	30398,7	29983,7	30529,0	29575,0	63033,1	32634,4	107,4	33049,4	110,2	32504,1	106,5	33458,1	113,1	
Поточні зобов'язання за розрахунками з бюджетом	58,4	1159,1	4,4		546,6	488,2	836,0	-612,5	-52,8	542,2	12322,7	546,6	100,0	
зі страхування					1,3	1,3	100,0	1,3	100,0	1,3	100,0	1,3	100,0	
з оплати праці					6,9	6,9	100,0	6,9	100,0	6,9	100,0	6,9	100,0	
Інші поточні зобов'язання	7897,4	3024,3	5694,1	10050,9	11385,8	3488,4	44,2	8361,5	276,5	5691,7	100,0	1334,9	13,3	
Всього поточних зобов'язань	41167,0	36351,6	46574,7	46730,1	93127,9	51960,9	126,2	56776,3	156,2	46553,2	100,0	46397,8	99,3	
Всього пасивів	51283	49255	61960,5	68590,6	132542	81258,9	158,5	83287,2	169,1	70581,7	113,9	63951,6	93,2	

Таблиця 3.2

Структура економічного потенціалу ТОВ «АЛЬФА-ЗАБАВА» за 2016-2020 рр.

Показники	2016	2017	2018	2019	2020	Відхилення 2020 р.								тис. грн.
						від 2016 р.		від 2017 р.		від 2018 р.		від 2019 р.		
						абс.	відн., %	абс.	відн., %	абс.	відн., %	абс.	відн., %	
Нематеріальні активи														
Незавершені капітальні інвестиції					2,8	2,8	-	2,8		2,8		2,8	-	
Основні засоби	11,4	16,9	13,7	17,1	15,3	3,9	33,9	-1,7	-9,8	1,5	11,3	-1,8	-10,6	
Інші необоротні активи														
Всього необоротних активів	11,4	16,9	13,7	17,1	18,1	6,7	58,7	1,2	6,9	4,4	31,8	1,0	6,0	
Запаси	32,1	26,0	27,3	26,7	22,7	-9,3	-29,1	-3,3	-12,6	-4,5	-16,7	-4,0	-15,0	
Дебіторська заборгованість за товари	56,3	44,7	43,9	44,4	50,5	-5,8	-10,3	5,8	13,1	6,6	15,0	6,1	13,8	
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	0,04	1,75	4,00	3,62	7,10	7,1	18117,8	5,4	306,7	3,1	77,4	3,5	96,0	
Інша поточна дебіторська заборгованість														
Грошові кошти і їх еквіваленти у	0,2	10,5	11,0	8,2	1,5	1,4	845,0	-9,0	-85,3	-9,5	-86,0	-6,6	-81,1	
Інші оборотні активи		0,1						-0,1	-100,0					
Всього оборотних активів	88,6	83,1	86,3	82,9	81,9	-6,7	-7,6	-1,2	-1,4	-4,4	-5,1	-1,0	-1,2	
Всього активів	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Статутний капітал	0,14	0,15	0,12	0,11	0,06	-0,1	-61,3	-0,1	-62,8	-0,1	-53,3	-0,1	-48,2	
Резервний капітал														
Нерозподілений прибуток (збиток)	16,3	26,0	24,7	31,8	29,7	13,4	82,5	3,6	14,0	5,0	20,1	-2,1	-6,6	
Всього власного капіталу	19,7	26,2	24,8	31,9	29,7	10,0	50,7	3,5	13,5	4,9	19,8	-2,1	-6,7	
Довгострокові зобов'язання														
Короткострокові кредити банків	5,5	4,4	16,7	10,4	13,7	8,2	149,8	9,3	208,8	-3,0	-18,0	3,3	32,2	
Кредиторська заборгованість за товари	59,3	60,9	49,3	43,1	47,6	-11,7	-19,8	-13,3	-21,9	-1,7	-3,5	4,4	10,3	
Поточні зобов'язання за розрахунками з бюджетом	0,11	2,35	0,01	0,00	0,41	0,3	262,1	-1,9	-82,5	0,4	5707,3	0,4	100,0	
зі страхування					0,001	0,001	100,0	0,001	100,0	0,001	100,0	0,001	100,0	
з оплати праці					0,005	0,005	100,0	0,005	100,0	0,005	100,0	0,005	100,0	
Інші поточні зобов'язання	15,4	6,1	9,2	14,7	8,6	-6,8	-44,2	2,5	39,9	-0,6	-6,5	-6,1	-41,4	
Всього поточних зобов'язань	80,3	73,8	75,2	68,1	70,3	-10,0	-12,5	-3,5	-4,8	-4,9	-6,5	2,1	3,1	
Всього пасивів	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	

Для загального аналізу економічного потенціалу застосовується інформація, що міститься у балансі підприємства (Додатки А - Е).

Проаналізувавши стан, структуру та динаміку активів підприємства за 2016-2020 рр. можна зробити наступні висновки:

— Перш за все слід відмітити загальне зростання економічного потенціалу ТОВ «АЛЬФА-ЗАБАВА» з 51283,3 тис. грн. в 2016 році до 132542,2 тис. грн. в 2020 році, тобто майновий та фінансовий потенціал підприємства збільшився в 2,6 рази, що позитивно характеризує господарську діяльність підприємства

— Оцінивши співвідношення оборотних і необоротних активів, можна зазначити, що воно є типовим для підприємства торгівлі. За останні 5 років частка оборотних активів значно перевищує частку необоротних, і коливається від 88,6 % до 81,9 %. Однак, слід відмітити поступове збільшення питомої ваги необоротних активів з 11,4% до 18,1%.

— Фактично єдиним видом необоротних активів ТОВ «АЛЬФА-ЗАБАВА» є основні засоби, вартість яких протягом досліджуваного періоду динамічно зростала і склала в 2020 році 20221,2 тис. грн., що в 3,5 рази більше, ніж в 2016 році.

— Серед оборотних активів, найбільшу питому вагу має дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги, її частка в загальній структурі активів коливається в межах 44,4% - 56,3%. Керівництву ТОВ «АЛЬФА-ЗАБАВА» доцільно більш детально аналізувати дебіторську заборгованість за товари, роботи, послуги, диференційовано за групами дебіторів, щоб зменшити ризик виникнення безнадійної дебіторської заборгованості.

— Досить суттєву частку оборотних активів складають запаси. І хоча їх вартість в абсолютних вимірниках зростає протягом досліджуваного періоду, питома вага запасів у загальній вартості активів з

2016 по 2020 рік поступово зменшується (з 32,1% до 22,7%). Незрозумілим є відсутність у балансах даних про вартість готової продукції.

Аналіз динаміки та структури фінансового потенціалу ТОВ «АЛЬФА-ЗАБАВА» за 2016-2020 рр., дозволив діти наступних висновків:

— В загальній структурі пасивів підприємства найбільшу частку має залучений капітал, а саме поточні зобов'язання (80,3% в 2016 році, 70,3% в 2020 році). Таке співвідношення власного капіталу і зобов'язань є негативною тенденцією і вказує на нестійкий фінансовий стан і навіть ризик банкрутства. Позитивним є поступове збільшення вартості і питомої ваги власного капіталу. Так вартість власного капіталу зросла протягом досліджуваного періоду в 4,7 рази: з 8416,3 тис. грн. в 2016 році до 39414,3 тис. грн. в 2020 році, його частка відповідно зросла з 19,7% до 29,7 %. Також слід відмітити, що зростання вартості власного капіталу відбулось за рахунок зростання суми та частки нерозподіленого прибутку.

— Серед поточних зобов'язань і забезпечень найбільшу частку становить кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги. Її загальна сума зросла з 30398,7 тис. грн. в 2016 році до 63033,1 тис. грн. в 2020 році, але питома вага в загальній структурі пасивів навпаки дещо зменшилась з 59,3 до 47,6%. Також слід відмітити досить суттєве зростання суми і питомої ваги короткострокових кредитів банків, загальна вартість яких збільшилась у 6,5 рази за останні 5 років. Таку тенденцію можна охарактеризувати, як негативну, оскільки кредити банків передбачають сплату відсотків, що впливає на вартість продукції і можливість формувати оптимальну ціну.

Таким чином, збільшення валюти балансу протягом всього досліджуваного періоду свідчить про розширення обсягів фінансово-господарської діяльності підприємства та про зміцнення його економічного потенціалу. Негативним є суттєве перевищення вартості залученого капіталу порівняно з власним капіталом, в зв'язку з цим знижується фінансова стійкість підприємства, яка

напряму залежить від співвідношення власного капіталу і зобов'язань. Наразі ситуація покращується і протягом досліджуваного періоду можна відмітити поступове зростання частки власного капіталу.

3.2. Особливості аналізу фінансової стійкості та платоспроможності підприємств роздрібно́ї торгівлі

Фінансова стійкість є основою стабільної та ефективної діяльності будь-якого підприємства. Її комплексна, точна та об'єктивна оцінка є важливою не тільки для управлінського апарату, контрагентів, інвесторів, кредиторів, а й є важливою для формування прогнозних показників діяльності підприємства та виявлення кризових передумов.

На жаль, на сьогодні методика аналізу фінансової стійкості застаріла, оскільки не враховує специфіки діяльності суб'єктів господарювання, що має суттєвий вплив на критерій рекомендованого значення і тому потребує нових досліджень з боку науковців.

Фінансова стійкість – один з найважливіших показників оцінки та аналізу фінансового стану підприємств усіх форм власності, який визначає ефективність управління його ресурсами та самим підприємством в цілому.

Загальноприйнято, що фінансова стійкість передбачає те, що ресурси, вкладені у підприємницьку діяльність, повинні окупитися за рахунок грошових надходжень від господарювання, а одержаний прибуток — забезпечувати самофінансування й незалежність підприємства від зовнішніх залучених джерел формування майна (активів). [44, с.157]

Більшість вчених підходячи до визначення сутності фінансової стійкості ототожнюють її з платоспроможністю, достатнім рівнем прибутковості, рівновагою між власним та залученим капіталом. Проте фінансова стійкість може мати і зворотні значення: підприємство може бути неплатоспроможним, збитковим та існувати лише за рахунок залученого капіталу. Тому такі порівняння є некоректними.

Отже, фінансова стійкість – це комплексна система показників, як абсолютних так і відносних, які відображають дійсний стан капіталу господарюючого суб'єкта.

Мних Є.В. та Барабаш Н.С. в підручнику «Фінансовий аналіз» зазначають, що для кожного господарюючого суб'єкта існує внутрішня, фінансова та загальна стійкість. Внутрішня стійкість досягається при такому стані економіки підприємства, який забезпечує досить високий фінансовий результат його діяльності. Фінансова стійкість досягається при стабільному перевищенні доходів над витратами, вільному маневруванні грошовими коштами та стійкому економічному зростанні. Загальна стійкість характеризується позитивним сальдо чистого грошового потоку (перевищення позитивного грошового потоку над негативним). [72, с.195]

Фінансова стійкість визначається раціональністю забезпеченістю потреб підприємства фінансовими ресурсами для ефективної діяльності в ринкових умовах. Вона характеризується системою абсолютних і відносних показників.

Абсолютні показники фінансової стійкості:

Наявність власного оборотного капіталу ($K_{\text{во}}$) визначають як різницю власного капіталу підприємства ($K_{\text{в}}$) та суми необоротних активів ($НА$)

$$K_{\text{во}} = K_{\text{в}} - НА \quad (3.1)$$

Нестача або зменшення суми власних оборотних засобів призводить до збільшення величини залученого капіталу і посилення фінансової залежності підприємства.

Наявність перманентного капіталу (K_n) визначають як суму власного оборотного капіталу та довгостроково залученого капіталу ($K_{\text{зд}}$)

$$K_n = K_{\text{во}} + K_{\text{зд}} \quad (3.2)$$

Загальну величину *капіталу для формування запасів і затрат* ($K_{\text{сум}}$) визначають як суму перманентного капіталу та короткостроково залученого капіталу ($K_{\text{зк}}$)

$$K_{\text{сум}} = K_n + K_{\text{зк}}, \quad (3.3)$$

$$\text{або } K_{\text{сум}} = K_{\text{во}} + K_{\text{зд}} + K_{\text{зк}}. \quad (3.4)$$

Визначаючи фінансовий стан підприємства на основі абсолютних показників, можна використати трикомпонентний показник:

$$S = [S_1(+K_{\text{во}}), S_2(+K_{\text{зд}}), S_3(+K_{\text{зк}})], \quad (3.5)$$

де функцію визначають так:

$$S(x) = \begin{cases} 1, & \text{якщо } x \geq 0 \\ 0, & \text{якщо } x < 0 \end{cases}$$

На основі даних показників визначають типи фінансової стійкості підприємства (табл. 3.3)

Таблиця 3.3

Типи фінансової стійкості підприємства

Тип фінансової стійкості	Значення коефіцієнтів			
	$K_{\text{во}}$	$K_{\text{зд}}$	$K_{\text{зк}}$	S
Абсолютна стійкість	≥ 0	≤ 0	≥ 0	1,1,1
Нормальна стійкість	< 0	≥ 0	≥ 0	0,1,1
Нестійкий фінансовий стан	< 0	< 0	≥ 0	0,0,1
Кризовий фінансовий стан	< 0	< 0	< 0	0,0,0

Абсолютна і нормальна стійкість фінансового стану характеризується прибутковістю господарювання та відсутністю порушень фінансової дисципліни. Нестійкий фінансовий стан пов'язаний з порушеннями платіжної дисципліни та зниженням рентабельності капіталу. Кризовий фінансовий стан свідчить про потенційну можливість банкрутства.

Відносні показники фінансової стійкості – система коефіцієнтів (ratio), аналіз яких полягає в оцінках їх зміни проти теоретично обґрунтованого рівня (оптимального чи критичного) та у динаміці змін за попередні періоди. Основні відносні показники фінансової стійкості:

Коефіцієнт автономії (фінансової незалежності) (k_a), який характеризує частку власного капіталу (BK) у загальній вартості авансованого капіталу підприємства (K) і розраховується як відношення підсумку першого розділу пасиву балансу до валюти балансу:

$$k_a = BK \div K \quad (3.6)$$

Мінімальне критичне значення цього коефіцієнта – 0,5. Воно свідчить, що за таких обставин підприємство може всі свої зобов'язання покрити за рахунок власних джерел.

Коефіцієнт фінансової залежності (k_3) характеризує частку залученого капіталу (зобов'язань) (ZK) у загальній вартості авансованого капіталу і розраховується як різниця між 1 і коефіцієнтом автономії:

$$k_3 = 1 - k_a, \quad (3.7)$$

$$\text{або } k_3 = ZK \div K \quad (3.8)$$

Оцінки його зміни зворотності стосовно коефіцієнта автономії.

Коефіцієнт фінансового ризику (плече фінансового важеля) (k_p) характеризує кількість залученого капіталу в розрахунку на 1 грн власного і визначається як відношення залученого капіталу до суми власного:

$$k_p = ZK \div K \quad (3.9)$$

Зростання цього коефіцієнта свідчить про підвищення залежності підприємства від залучених джерел, втрату фінансової автономії. Критичне значення цього коефіцієнта $k_p < 1$, а нормальним вважається таке значення, при якому лише третина активів підприємства формується за рахунок залученого капіталу. Для досягнення мінімальної фінансової стійкості цей коефіцієнт повинен бути обмежений значенням співвідношення оборотних активів (OA) до необоротних (HA): $k_p \leq OA \div HA$

Коефіцієнт довгострокового залучення капіталу ($k_{\partial 3}$) характеризує структуру джерел покриття активів і визначається як частка від ділення суми довготермінових зобов'язань ($D3$) на суму власного капіталу і довготермінових зобов'язань:

$$k_{\partial 3} = D3 \div (BK + D3) \quad (3.10)$$

Зростання коефіцієнта свідчить про збільшення довіри до підприємства з боку кредиторів, інвесторів і залежності від зовнішніх джерел фінансування.

Коефіцієнт маневрування власного капіталу (k_{mn}) характеризує ступінь мобільності власного капіталу щодо можливого вільного маневрування ним і розраховується відношенням власного оборотного капіталу ($ВOK$) до суми всього власного капіталу:

$$k_{mn} = BOK \div BK \quad (3.11)$$

Чим більше значення цього коефіцієнта, тим кращий фінансовий стан, оскільки підприємство має кращі можливості фінансового забезпечення виробничої та інших видів діяльності, проведення розрахунків з кредиторами.

Коефіцієнт реальної вартості основних засобів (k_{pv}) засвідчує, наскільки ефективно використовують засоби підприємства у господарській діяльності і визначається відношенням вартості основних засобів за вирахуванням спрацювання ($OЗ_3$) до чистої вартості майна підприємства (чистих активів) (A):

$$k_{pv} = OЗ_3 \div A \quad (3.12)$$

Зміна цього коефіцієнта свідчить про структурні зрушення активів підприємства.

Коефіцієнт мобільності оборотних активів (k_{mo}) характеризує ступінь ліквідності оборотних коштів, тобто їх можливість бути засобами платежу. Розраховується як відношення грошових засобів і короткострокових фінансових інвестицій ($ГЗЕ$) до вартості оборотних засобів ($OBЗ$):

$$k_{mo} = ГЗЕ \div OBЗ \quad (3.13)$$

Зростання цього коефіцієнта свідчить про підвищення рівня платоспроможності підприємства.

Коефіцієнт забезпеченості запасів і затрат власними коштами (k_{za}) визначає ступінь залежності покриття потреби матеріальних запасів і затрат від залученого капіталу. Розраховується як відношення суми власного оборотного капіталу до вартості запасів і затрат підприємства ($BЗЗ$):

$$k_{za} = BOK \div BЗЗ \quad (3.14)$$

Зміна цього коефіцієнта визначає фінансовий стан підприємства, враховуючи те, що власними джерелами повинна покриватися необхідна

величина запасів і затрат. Нормальним вважається фінансовий стан підприємства при значенні цього коефіцієнта 0,6 – 0,8. [56, с.196]

Одним з етапів аналізу фінансового стану підприємства є аналіз його платоспроможності. Більшість вчених розглядають платоспроможність як здатність суб'єкта господарювання погашати свої короткострокові зобов'язання.

Федорович Р.В. під платоспроможністю розуміє готовність підприємства своєчасно виконувати свої платіжні зобов'язання, тобто підприємство вважається платоспроможним тоді, коли у нього достатньо грошових активів для розрахунку за поточними зобов'язаннями, які вимагають негайного погашення.[62]

Мних Є.В. та Барабаш Н.С. в підручнику «Фінансовий аналіз» наводять алгоритм розрахунку показників платоспроможності та таку структурну модель (рис. 3.1):

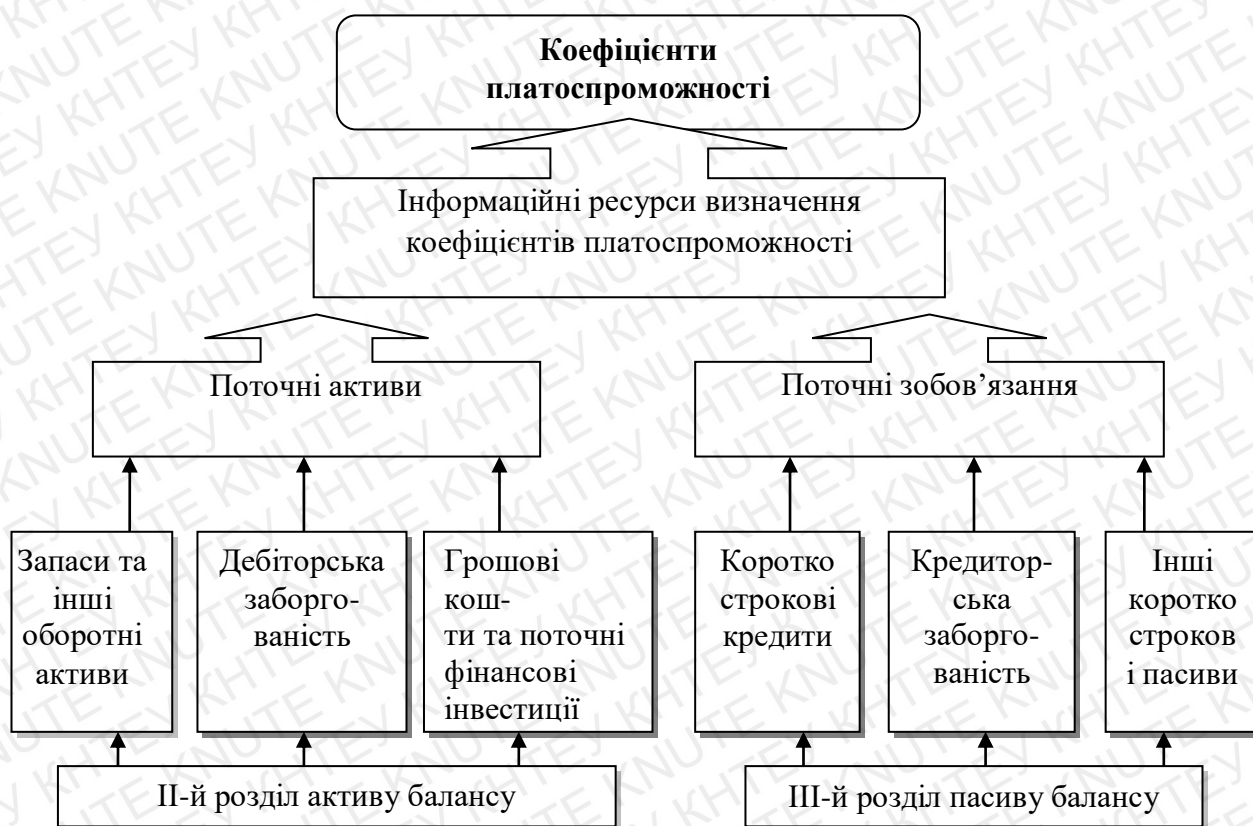

Рис. 3.1 Структурна модель розрахунку коефіцієнтів платоспроможності [56]

У аналітичній роботі використовують такі показники платоспроможності:

- коефіцієнт абсолютної платоспроможності
- коефіцієнт термінової платоспроможності
- коефіцієнт проміжної платоспроможності
- коефіцієнт загальної платоспроможності.

Коефіцієнт абсолютної платоспроможності (k_{an}) розраховується за відношенням суми грошових коштів на рахунках підприємства в національній та іноземній валюті ($ГК$) до короткострокових зобов'язань за платежами ($КЗ$):

$$k_{an} = GK \div KЗ \quad (3.17)$$

Цей коефіцієнт найбільш жорсткий в оцінках платоспроможності і найбільш нестійкий. Він показує, яку частину поточних зобов'язань підприємство може погасити зараз. Гранично допустиме значення цього коефіцієнта — 0,1-0,2. Через високу нестабільність він не може бути єдиним і достатнім в оцінках платоспроможності.

Коефіцієнт термінової платоспроможності (k_{mn}) розраховується за відношенням грошових коштів ($ГК$), їх еквівалентів ($ЕГК$) та поточних фінансових інвестицій ($ПФІ$) до короткострокових зобов'язань за платежами:

$$k_{mn} = (ГК + ЕГК + ПФІ) \div КЗ \quad (3.18)$$

Цей коефіцієнт свідчить, що підприємство може погасити свої короткострокові зобов'язання за платежами найближчим часом, оскільки еквіваленти грошових коштів і поточні фінансові інвестиції не можуть без особливих труднощів бути конвертовані у засоби платежу. Його нормативне значення 0,25-0,35. Терміни можливого погашення короткострокових зобов'язань можна досить точно визначити.

Коефіцієнт проміжної платоспроможності (k_{mn}) обчислюється як відношення суми грошових коштів і їхніх еквівалентів, поточних фінансових інвестицій та реальної короткострокової дебіторської заборгованості ($ДЗ_p$) до короткострокових зобов'язань за платежами:

$$k_{mn} = (ГК + ЕГК + ПФІ + ДЗ_p) \div КЗ \quad (3.19)$$

Цей коефіцієнт засвідчує потенційну здатність погасити свої короткострокові зобов'язання за умови отримання від короткострокових реальних дебіторів всієї суми заборгованості. Така можливість залежить від багатьох причин, і, насамперед, від швидкості платіжного документообігу. Допустиме значення цього коефіцієнта на рівні – 0,7-0,8. Визначивши реальні терміни погашення дебіторської заборгованості, можна скласти календар погашення поточних зобов'язань.

Коефіцієнт загальної платоспроможності (k_{zn}), який ще називають загальним коефіцієнтом покриття, визначають за відношенням всієї суми оборотних активів (OA) до короткострокових зобов'язань за платежами:

$$K_{zn} = OA \div KЗ \quad (3.20)$$

Цей коефіцієнт свідчить про достатність ресурсів оборотних активів для погашення своїх поточних зобов'язань. Критичним можна вважати значення цього коефіцієнта на рівні $k_{zn} > 0$. Нормальний фінансовий стан підприємства тоді, коли $k_{zn} = 2,0-2,5$. Допустиме значення цього коефіцієнта визначає підприємство залежно від конкретних умов господарювання та стану ринкового середовища. [56, с.202]

Проведемо аналіз фінансової стійкості та платоспроможності ТОВ «АЛЬФА-ЗАБАВА» (табл. 3.4.):

Протягом всього досліджуваного періоду власний оборотний капітал, перманентний капітал та капітал для формування запасів і затрат більше нуля, тому за абсолютними показниками фінансової стійкості підприємство можна визнати абсолютно стійким. Однак, абсолютні показники не надають повної інформації про фінансову стійкість суб'єкта господарювання. Проаналізуємо відносні показники.

Значення коефіцієнту автономії протягом досліджуваного періоду менше мінімально критичного значення даного показника (0,5), що свідчить про залежність підприємства від зовнішніх джерел фінансування. Позитивним є зростання даного показника з 2016 по 2020 р. і поступове наближення його до нормативного значення.

Коефіцієнт фінансового ризику за останні 5 років має значення більше за нормативне, що вказує на достатньо високий ризик банкрутства. Слід відмітити, що значення даного показника в 2020 році суттєво зменшилось, порівняно з 2016 роком.

Коефіцієнт маневрування власного капіталу протягом досліджуваного періоду мав значення максимально наближене до нормативу, враховуючи галузь підприємства. Коефіцієнт маневрування обчислюється як питома вага оборотного капіталу у загальному обсязі власного капіталу підприємства. Частка власного капіталу в обороті залежить від загального обсягу власного капіталу та суми його іммобілізації в необоротних активах. Отже, для підприємств зі складною технологією виробництва та високою часткою іммобілізації власного капіталу критичне значення коефіцієнта маневрування буде нижчим, ніж для підприємств зі спрощеними технологічними умовами.

Коефіцієнт реальної вартості основних засобів має значення нижче за нормативне для промислового підприємства, що може вплинути в майбутньому на якість і конкурентоспроможність продукції.

В цілому фінансову стійкість ТОВ «АЛЬФА-ЗАБАВА» можна визначити на нормальному рівні. Керівництву доцільним оптимізувати структуру капіталу, збільшити частку власного а також довгостроково залученого капіталу. Також можна рекомендувати оновити і модернізувати основні засоби виробничого призначення.

ТОВ «АЛЬФА-ЗАБАВА» в цілому можна визнати платоспроможним, хоча коефіцієнт загальної платоспроможності дещо нижче нормативного значення, але є більшим за одиницю. Така ситуація пояснюється достатньо великим обсягом поточних зобов'язань, які доцільно оптимізувати. Підприємство має в своєму розпорядженні достатньо оборотних ресурсів для погашення поточних зобов'язань і всі відхилення від виправданого значення є допустимими.

Коефіцієнт абсолютної платоспроможності на початок періоду показує низьку можливість підприємства погашення поточних зобов'язань. В 2017-2019 роках він мав значення, яке відповідає нормативу, але в 2020 році знов суттєво

відхилився від нормативу. Коефіцієнт проміжної платоспроможності відповідає нормативу протягом всього досліджуваного періоду.

Отже, збільшення валюти балансу ТОВ «АЛЬФА-ЗАБАВА» протягом всього досліджуваного періоду свідчить про розширення обсягів фінансово-господарської діяльності підприємства та про зміцнення його економічного потенціалу. Співвідношення оборотних і необоротних активів є типовим для підприємства торгівлі, за останні 5 років частка оборотних активів значно перевищує частку необоротних. Негативним в оцінці економічного потенціалу підприємства є суттєве перевищення вартості залученого капіталу порівняно з власним капіталом, в зв'язку з цим знижується фінансова стійкість підприємства, яка напряму залежить від співвідношення власного капіталу і зобов'язань. Наразі ситуація покращується і протягом досліджуваного періоду можна відмітити поступове зростання частки власного капіталу. Фінансову стійкість ТОВ «АЛЬФА-ЗАБАВА» в цілому можна визначити на нормальному рівні. Керівництву доцільним оптимізувати структуру капіталу, збільшити частку власного а також довгостроково залученого капіталу. Також можна рекомендувати оновити і модернізувати основні засоби виробничого призначення. Параметри платоспроможності підприємства в цілому є нижчими за нормативне значення, але є допустимими. Така ситуація пояснюється достатньо великим обсягом поточних зобов'язань, які доцільно оптимізувати.

3.3. Експрес-аналіз фінансового стану суб'єкта господарювання в умовах застосування інформаційних технологій

В сучасних умовах господарювання ефективне використання економічної інформації у системі керування можливе лише при вживанні інформаційних технологій на етапі проектування інформаційної системи організації аналітичного процесу суб'єкта господарювання.

При запровадженні інформаційних технологій українські підприємства отримують все необхідне для забезпечення сучасного рівня організації

бухгалтерського і податкового обліку, аналізу та контролю економічного потенціалу на підставі використання автоматизованих робочих місць (АРМ) бухгалтера, контролера і аналітика. Оскільки АРМ формуються за модульною структурою, виділимо облік, контроль і аналіз економічного потенціалу ТОВ «АЛЬФА-ЗАБАВА» у окремий модуль.

Призначення першого рівня: формування й обробка первинної інформації щодо економічного потенціалу; здійснюється обробка первинної інформації й віддзеркалення результатів для прийняття ефективних управлінських рішень за місцем проведення операції.

Призначення другого рівня інформаційної системи: систематизація й узагальнення інформації щодо економічного потенціалу; виконання контрольної–аналітичних процедур за відповідними комплексами завдань та прийняття обґрунтованих оперативних рішень управління.

Призначення третього рівня: формування звітної облікової інформації, здійснення ретроспективного аналізу й заключного контролю економічного потенціалу базового підприємства. Інформаційні потоки, їх якісні характеристики на цьому рівні напряму залежать від організації попередніх етапів, що організовують дані первинного й поточного обліку.

Завершальною стадією цього процесу є підсумковий облік, контроль і аналіз: виведення інформації у відповідності до визначених пріоритетів; забезпечення користувачів інформацією у реальному часу завдяки багатопрограмному режиму; формування фінансової звітності і розсилання її за належністю; заключний контроль і ретроспективний аналіз економічного потенціалу; прогноз його розміру і структури у відповідності до потреб ТОВ «АЛЬФА-ЗАБАВА».

В сучасних умовах у великих організаціях створені і ефективно діють інформаційні системи, які обслуговують процес підготовки і прийняття управлінських рішень і вирішують наступні задачі: обробку даних, обробку інформації, реалізацію інтелектуальної діяльності з метою створення інформації. Управлінські інформаційні системи послідовно реалізують

принципи єдності виробничого процесу та інформаційного процесу супроводу через застосування технічних засобів збору, нагромадження, обробки і передачі інформації в поєднанні з використанням аналітичних методів математичної статистики і моделей прогнозно-аналітичних розрахунків та інших необхідних прикладних засобів.

У виробничо-господарській структурі підприємства забезпечується узагальнення інформації «знизу - вверху», конкретизація інформації «зверху - вниз», а також уніфікується інформаційний процес, спрямований на отримання науково-технічної, планової, контрольної, облікової і аналітичної інформації. [48. с.2]

Перевагами сучасних інформаційних технологій в даному напрямку є:

- підвищення ефективності виробництва, що виражається в збільшенні випуску продукції, поліпшенні її якості і зниженні собівартості. Це відбувається за рахунок різноманітних розрахунків, спрямованих на оптимальне використання наявних виробничих, матеріальних, трудових і фінансових ресурсів, а також за рахунок зробленої технології виробничих процесів і т.д.;

- підвищення оперативності і поліпшення якості керування виробництвом, структурними підрозділами і виробничим об'єднанням або підприємством у цілому, що виражаються в застосуванні зробленої системи оптимального і взаємопов'язаного довгострокового, річного й оперативно-виробничого планування, а також в оперативному зборі, обробці й аналізі фактичної інформації. Це здійснюється завдяки системному (комплексному) використанню сучасних технічних засобів збору й обробки інформації, а також економіко-математичних методів;

- удосконалювання структури апарата керування, що виражається в її спрощенні і створенні таких структурних підрозділів керування, що, будучи нечисленними по своєму складі, могли б оперативно і зі знанням справи впливати на процеси, що відбуваються. Це відбувається завдяки централізації відділів і служб керування, а також за рахунок корінної перебудови існуючої

структури апарата керування в напрямку подальшої його інтеграції і поліпшення взаємовідносин між структурними підрозділами і виробничими одиницями;

- організація раціональних потоків інформації на підприємстві, а також обробка інформації в такому аспекті й у такі терміни, щоб одержувані вихідні (результатні дані), зафіксовані на зручних для користування і зроблених за формою носіях, цілком задовольняли б вимогам якісного й оперативного керування всіма процесами, що відбуваються на підприємстві або у виробничому об'єднанні. Забезпечується комплексним використанням сучасних засобів обчислювальної і периферійної техніки;

- своєчасне укладання достовірної звітності підприємства або виробничого об'єднання, а також забезпечення оперативної доставки її у вищестоящі організації. Здійснюється завдяки системно машинній обробці єдиної вихідної інформації, а також шляхом одночасного створення машинних носіїв разом з укладанням звітних даних, що будуть потім одночасно передаватися або іншим способом доставлятися у вищестоящі організації.

Таким чином, автоматизовані системи керування виробничими об'єднаннями або підприємствами дозволяють не тільки упорядкувати потоки інформації на керованих об'єктах, удосконалювати збір і підвищити оперативність обробки інформації, необхідної для керування, але і серйозно поліпшити якість керування, спростити структуру апарата керування, вирішити інші питання організації виробничо-господарської й іншої діяльності даного об'єднання або підприємства.

Enterprise Resource Planning System – це корпоративна інформаційна система для автоматизації планування, обліку та аналізу всіх основних бізнес – процесів та вирішення бізнес завдань в масштабі підприємства.

ERP – системи зазвичай керують виробництвом, поширенням товарів, обліком наявності товарів, виставленням рахунків, фактур та бухгалтерським обліком підприємства. Програмне забезпечення класу ERP допомагає контролювати багато видів економічної діяльності, включаючи продажі,

доставку, складання накладних, виробництво, контроль якості та управління трудовими ресурсами.

Переваги ERP – систем:

- охоплення практично всіх видів діяльності, всіх бізнес – процесів підприємства, управління всіма ресурсами
- керівники організації та її персонал отримують інструмент, що дозволяє реально планувати і управляти виробництвом
- побудова від «потреб виробництва». Тобто первинним для ERP – систем є оптимізація виробничих процесів, підвищення ефективності виробничої діяльності

ERP – системи дозволяють стикуватися з CAD/CAM системами, що дозволяє отримати інтегроване рішення, що поєднує розробки, виробництво і постачання

ERP включає в себе пакети прикладних програм для вирішення завдань управління, засоби комплексування завдань в необхідні конфігурації, засоби сполучення з іншими системами.

Недоліки ERP – систем:

- безліч проблем, пов'язаних з ERP, виникають через недостатнє інвестування у навчання персоналу, а також у зв'язку з недоробленістю політики занесення та підтримки актуальності даних в ERP
- невеликі компанії не можуть дозволити собі інвестувати достатньо грошей в ERP і навчити всіх співробітників
- іноді ERP складно або неможливо адаптувати під документообіг компанії і її специфічні бізнес-процеси.

Найвідоміші програмні продукти, що реалізують концепцію ERP є системи mySAP ERP, MySAP All-in-One, SAP BusinessOne компанії SAP AG, Oracle E-Business Suite, JD Edwards і PeopleSoft Enterprise компанії Oracle. [54]

Ряд українських виробників програмного забезпечення позиціонує свої системи як ERP. Насамперед, це системи Галактика, Фінексперт, IT-Підприємство, Мегаполіс, BSI, ПАРУС-Підприємство 8, Універсал ERP.

Розглянемо одну із них.

Галактика ERP – система управління підприємством, яка закриває всі основні операційні та управлінські завдання і надає менеджерам різного рівня точну і своєчасну інформацію для прийняття стратегічних і тактичних управлінських рішень. Система Галактика ERP – це повномасштабна управлінська інформаційна система. За своїми функціональними можливостями і повноті реалізації процесів планування Галактика ERP є унікальною і не має аналогів серед вітчизняних ІТ-розробок. Відмінністю від західних систем є відсутність надлишкового функціоналу. Автоматизована система Галактика ERP була спеціально розроблена для використання в умовах вітчизняної економіки з урахуванням нашого слов'янського менталітету і усталених традицій ведення бізнесу, а також притаманними нам перманентними змінами законодавства. У силу цих причин Галактика ERP – вискоелективний інструмент побудови системи управління на підприємстві незалежно від злетів і падінь економіки та змін внутрішньої політики компанії. Система управління підприємством Галактика ERP складається з різних програмних модулів, які можна підбирати індивідуально, залежно від потреб і технічних можливостей підприємства. Кожен модуль відповідає за автоматизацію конкретних профільних завдань. Завдяки цьому замовники можуть придбати тільки дійсно необхідний їм функціонал, не переплачуючи за ті компоненти системи, якими підприємство не збирається користуватися. Надалі при укрупненні бізнесу та розширенні функціоналу системи, а також при зростанні числа користувачів висока продуктивність ERP системи зберігається.

Для автоматизації аналізу економічного потенціалу варто відмітити програму системи Microsoft Office для роботи з електронними таблицями Microsoft Office Excel.

Microsoft Excel – це засіб для роботи з електронними таблицями, що містить зручний апарат для обробки даних у вигляді великого набору функцій, аналізу даних інструменти для опрацювання тексту, створення ділової графіки, роботи з базами даних та інше.

Можливості електронних таблиць MS Excel: довідка і помічник для роботи з електронною таблицею, зручність введення формул, перегляд макета сторінки, вибір типу даних у комірці, в електронних таблицях є засоби гіперпосилання, відкриття з URL, Excel працює з документами HTML, графічна обробка інформації, інтеграція в пакети MS Office, програмування в Excel.[96]

Основними етапами автоматизованого аналізу фінансового стану за допомогою MS Excel є:

збір вхідної інформації
створення і заповнення таблиць, аналогічних формам фінансової звітності
створення аналітичних таблиць з обов'язковою наявністю в певних комірках розрахунків необхідних коефіцієнтів та показників.

Приклад застосування MS Excel в аналізі фінансового стану ТОВ "АЛЬФА-ЗАБАВА" наведено на рис. 3.2.

Динаміка фінансової стійкості і платоспроможності ТОВ «АЛЬФА-ЗАБАВА» за 2016-2020										
Показники	2016	2017	2018	2019	2020	Відхилення 2020 р.				
						від 2016 р.		від 2017 р.		від 2018 р.
						абс.	відн., %	абс.	відн., %	
Власний оборотний капітал	=B24-B11	=C24-C11	=D24-D11	=E24-E11	=F24-F11	=F44-B44	G44/B44*10	=F44-C44	I44/C44*10	=F44-D44
Перманентний капітал	=B44+B25	=C44+C25	=D44+D25	=E44+E25	=F44+F25	=F45-B45	G45/B45*10	=F45-C45	I45/C45*10	=F45-D45
Капітал для формування запасів і затрат	=B45+B33	=C45+C33	=D45+D33	=E45+E33	=F45+F33	=F46-B46	G46/B46*10	=F46-C46	I46/C46*10	=F46-D46
Коефіцієнт автономії	=B24/B35	=C24/C35	=D24/D35	=E24/E35	=F24/F35	=F47-B47	G47/B47*10	=F47-C47	I47/C47*10	=F47-D47
Коефіцієнт маневрування власного капіталу	=B44/B24	=C44/C24	=D44/D24	=E44/E24	=F44/F24	=F48-B48	G48/B48*10	=F48-C48	I48/C48*10	=F48-D48
Співвідношення власного оборотного капіталу і оборотних активів	=B44/B19	=C44/C19	=D44/D19	=E44/E19	=F44/F19	=F49-B49	G49/B49*10	=F49-C49	I49/C49*10	=F49-D49
Коефіцієнт фінансової залежності	=B44/B12	=C44/C12	=D44/D12	=E44/E12	=F44/F12	=F53-B53	G53/B53*10	=F53-C53	I53/C53*10	=F53-D53
Коефіцієнт фінансового ризику	B35-B24)/B	C35-C24)/C	D35-D24)/D	E35-E24)/E	(F35-F24)/F	=F51-B51	G51/B51*10	=F51-C51	I51/C51*10	=F51-D51
Коефіцієнт мобільності оборотних активів	=B17/B19	=C17/C19	=D17/D19	0,0983989	=F17/F19	=F52-B52	G52/B52*10	=F52-C52	I52/C52*10	=F52-D52
Коефіцієнт забезпеченості запасів і затрат власними коштами	=B44/B12	=C44/C12	=D44/D12	=E44/E12	=F44/F12	=F53-B53	G53/B53*10	=F53-C53	I53/C53*10	=F53-D53
Коефіцієнт реальної вартості основних засобів	=B9/B20	=C9/C20	=D9/D20	=E9/E20	=F9/F20	=F54-B54	G54/B54*10	=F54-C54	I54/C54*10	=F54-D54
Коефіцієнт загальної платоспроможності	=B19/B33	=C19/C33	=D19/D33	=E19/E33	=F19/F33	=F55-B55	G55/B55*10	=F55-C55	I55/C55*10	=F55-D55
Коефіцієнт проміжної платоспроможності	B16+B15+BC16+C15+CD16+D15+DE16+E15+E	F16+F15+F1	=F56-B56	G56/B56*10	=F56-C56	I56/C56*10	=F56-D56			
Коефіцієнт термінової платоспроможності	=B17/B33	=C17/C33	=D17/D33	=E17/E33	=F17/F33	=F57-B57	G57/B57*10	=F57-C57	I57/C57*10	=F57-D57
Коефіцієнт абсолютної платоспроможності	=B17/B33	=C17/C33	=D17/D33	=E17/E33	=F17/F33	=F58-B58	G58/B58*10	=F58-C58	I58/C58*10	=F58-D58

Рис. 3.2 Розрахунок показників фінансової стійкості підприємства на основі даних фінансової звітності в системі Microsoft Excel

Таким чином, не зважаючи на проблематику застосування інформаційних технологій для аналізу фінансового стану підприємства торгівлі - використання інформаційних систем є не тільки актуальним завданням і найважливішим фактором успішної роботи підприємства, а й необхідною умовою її виконання для якісного виконання управлінських функцій. Дослідження показало, що ринок автоматизованих систем аналізу фінансового стану суб'єктів господарювання представлений багатьма, як зарубіжними, так і вітчизняними програмними продуктами, які в свою чергу мають і переваги, і недоліки. Проте є програмний продукт, який доступний кожному, не вимагає ніяких затрат і виконує всі необхідні функції для автоматизованого аналізу фінансового стану суб'єктів господарювання – MS Excel.

Висновки до розділу 3

В сучасних умовах господарювання особливу актуальність набувають питання вдосконалення управління економікою, однією із важливих функцій якого є аналіз фінансового стану. З 2016 по 2020 рр. економічний потенціал ТОВ «АЛЬФА-ЗАБАВА» збільшився в 2,6 рази. Співвідношення оборотних і необоротних активів є типовим для підприємства торгівлі, за останні 5 років частка оборотних активів значно перевищує частку необоротних. Негативним в оцінці економічного потенціалу підприємства є суттєве перевищення вартості залученого капіталу порівняно з власним капіталом, в зв'язку з цим знижується фінансова стійкість підприємства, яка напряму залежить від співвідношення власного капіталу і зобов'язань. Наразі ситуація покращується і протягом досліджуваного періоду можна відмітити поступове зростання частки власного капіталу. Фінансову стійкість ТОВ «АЛЬФА-ЗАБАВА» в цілому можна визначити на нормальному рівні. Керівництву доцільним оптимізувати структуру капіталу, збільшити частку власного а також довгостроково залученого капіталу. Також можна рекомендувати оновити і модернізувати

основні засоби виробничого призначення. Параметри платоспроможності підприємства в цілому є нижчими за нормативне значення, але є допустимими. Така ситуація пояснюється достатньо великим обсягом поточних зобов'язань, які доцільно оптимізувати.

Не зважаючи на проблематику застосування інформаційних технологій в аналізі фінансового стану підприємства торгівлі, вони є найважливішим фактором успішної роботи підприємства.

ВИСНОВКИ І ПРОПОЗИЦІЇ

Результатом дослідження організації і методики обліку та аналізу фінансового стану виробничого підприємства є теоретичне узагальнення та методичні рекомендації щодо їх удосконалення, спрямовані на підвищення ефективності управління підприємств роздрібною торгівлі. Відповідно до поставленої мети та завдань дослідження можна сформулювати наступні висновки:

Для виживання підприємства в умовах постійного загострення конкурентної боротьби необхідно вміти реально оцінити як власний, так і фінансовий стан існуючих потенційних конкурентів. Фінансовий стан підприємства – це сукупність економічних параметрів, які відображають наявність, розміщення і використання фінансових ресурсів.

Фінансовий стан підприємства характеризує економічний потенціал, забезпеченість власними коштами, оптимальне співвідношення запасів товарно-матеріальних цінностей з потребами виробництва, своєчасне проведення розрахункових операцій, фінансову стійкість, платоспроможність та рентабельність фінансово-господарської діяльності.

Питанню аналізу фінансового стану підприємств присвячено багато наукових праць, в яких розглядається економічна сутність, методологічні й організаційні засади аналізу фінансового стану та їх значення для діяльності суб'єктів господарювання, серед яких існують певні розбіжності щодо методик фінансового аналізу. Нормативно-правове забезпечення контролю і аналізу фінансового стану є недосконалим, оскільки не враховує специфіку діяльності різних суб'єктів господарювання. Немає чітко визначених методик аналізу нормативних показників та фінансових коефіцієнтів для різних суб'єктів господарювання, що значно підвищило б ефективність такого аналізу, як на мікро-, так і на макрорівнях.

Діюча система обліку фінансового стану підприємств роздрібною торгівлі чітка і зрозуміла. Велика кількість варіантів для збору та зведення інформації ,

що дає змогу оцінити діяльність підприємства: дати оцінку його грошовим потокам, фінансовим операціям, зобов'язанням та стану власного капіталу. Існує безліч програм для швидкого аналізу всіх секторів підприємства громадського харчування. Більшість підприємств роздрібної торгівлі мають короткострокові довгострокові зобов'язання, є і такі що ведуть свою діяльність за рахунок власного капіталу або авансу від замовника (пріоритетним є аванс від замовника). Таким чином, завдяки правильно сформованій обліковій інформації, можна отримати точну характеристику про діяльність підприємства та його економічний потенціал.

Внутрішній фінансовий контроль є надзвичайно важливим для діяльності підприємства, оскільки забезпечує всією необхідною інформацією управлінський персонал, допомагає вчасно виявляти і попереджувати кризові явища, запобігати нераціональному використанню ресурсів, визначити пріоритетні напрями розвитку. Внутрішній контроль фінансового стану підприємств роздрібної торгівлі здійснюється передусім із застосуванням розрахунково-аналітичних методичних прийомів і методів документального контролю операцій, які стосуються наявності, руху оборотних коштів, для оцінки обґрунтованості їх вилучення з обороту, визначення конкретних причин зміни фінансового стану і винних службових осіб. Система внутрішнього контролю дозволяє оптимізувати діяльність підприємства та підвищити як ефективність використання його ресурсів та капіталу, так і результати діяльності в цілому.

Для ефективного контролю та якісного аналізу фінансового стану на підприємстві важливо будувати організаційно-інформаційну модель, яка включає: мету, об'єкти, суб'єкти, економічні показники, інформаційне забезпечення, методичні прийоми, узагальнення та реалізацію результатів. Така модель дозволяє чітко планувати і організовувати процес контролю та аналізу фінансового стану суб'єкта господарювання.

Аналіз фінансового стану здійснюється за майновим і фінансовим аспектами із застосуванням методичних прийомів вертикального та

горизонтального аналізу і спрямовується на оцінку динаміки активів, власного капіталу і зобов'язань за абсолютною величиною, складом і структурою.

Проведений аналіз фінансового стану ТОВ «АЛЬФА-ЗАБАВА» за 2016 – 2020 рр. :

- Майновий та фінансовий потенціал підприємства збільшився в 2,6 рази, що позитивно характеризує господарську діяльність підприємства

- Оцінивши співвідношення оборотних і необоротних активів, можна зазначити, що воно є типовим для підприємства роздрібною торгівлі. За останні 5 років частка оборотних активів значно перевищує частку необоротних, і коливається від 88,6 % до 81,9 %. Однак, слід відмітити поступове збільшення питомої ваги необоротних активів з 11,4% до 18,1%.

- Серед оборотних активів, найбільшу питому вагу має дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги, її частка в загальній структурі активів коливається в межах 44,4% - 56,3%. Керівництву ТОВ «АЛЬФА-ЗАБАВА» доцільно більш детально аналізувати дебіторську заборгованість за товари, роботи, послуги, диференційовано за групами дебіторів, щоб зменшити ризик виникнення безнадійної дебіторської заборгованості.

- В загальній структурі пасивів підприємства найбільшу частку має залучений капітал, а саме поточні зобов'язання (80,3% в 2016 році, 70,3% в 2020 році). Таке співвідношення власного капіталу і зобов'язань є негативною тенденцією і вказує на нестійкий фінансовий стан і навіть ризик банкрутства. Позитивним є поступове збільшення вартості і питомої ваги власного капіталу. Так вартість власного капіталу зросла протягом досліджуваного періоду в 4,7 рази: з 8416,3 тис. грн. в 2016 році до 39414,3 тис. грн. в 2020 році, його частка відповідно зросла з 19,7% до 29,7 %. Також слід відмітити, що зростання вартості власного капіталу відбулось за рахунок зростання суми та частки нерозподіленого прибутку.

- Фінансову стійкість ТОВ «АЛЬФА-ЗАБАВА» в цілому можна визначити на нормальному рівні. Керівництву доцільним оптимізувати структуру капіталу, збільшити частку власного а також довгостроково

залученого капіталу. Також можна рекомендувати оновити і модернізувати основні засоби виробничого призначення. Параметри платоспроможності підприємства в цілому є нижчими за нормативне значення, але є допустимими. Така ситуація пояснюється достатньо великим обсягом поточних зобов'язань, які доцільно оптимізувати.

Результати проведеного дослідження дають підставу запропонувати такі напрями удосконалення контролю і аналізу фінансового стану виробничого підприємства:

1. в процесі контролю та аналізу фінансового стану розробляти організаційно-інформаційну модель з чітко сформованими метою, завданнями, об'єктами, суб'єктами, системою економічних показників та відповідними методичними прийомами, яка забезпечить дієвість, результативність та ефективність контрольних процедур та аналізу
2. проводити щомісячний експрес-аналіз для оцінки основних тенденцій показників діяльності та загальний щоквартальний аналіз, який дозволить виявляти всі зміни в структурі активів і джерел їх формування, прогнозувати кризові явища та визначити пріоритетні напрями розвитку
3. на основі даних поточного контролю та аналізу здійснювати планування і прогнозування, що дасть змогу приймати найбільш правильні та ефективні управлінські рішення
4. почати використовувати сучасні інформаційні системи в процесі аналізу фінансового стану – від найпростіших (Excel) до програмних продуктів класу ERP (ПАРУС-Підприємство 8, Галактика та ін.), що дозволять підвищити ефективність управління підприємством, забезпечать надійний облік, контроль за надходженням і прозорістю витрачання коштів, матеріальних ресурсів, допоможуть організувати ефективне планування і прогнозування, спростять процес обміну даними між структурними підрозділами.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Конституція України: Верховна Рада України; Конституція, Закон від 28.06.1996 № 254к/96-ВР // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/254к/96>.
2. Господарський кодекс України: Постанова Верховної Ради України від 16.01.2003 р. № 436-IV із змінами та допов. Редакція від 01.06.2021 р. // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/436-15>
3. Бюджетний кодекс України: Верховна Рада України; Кодекс України, Закон, Кодекс від від 08.07.2010 № 2456-VI // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>.
4. Податковий кодекс України: Постанова Верховної Ради України від 02.12.2010 р. № 2755-VI із змінами та допов. Редакція від 01.08.2021 р. // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
5. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Верховна Рада України; Закон від 16.07.1999 № 996-XIV // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/996-14>.
6. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: наказ Міністерства Фінансів України 07.02.2013 № 73 - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>.
7. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку № 7 “Основні засоби”, затверджено Наказом Міністерства фінансів України від 27.04.2000 року № 92 // “Все про бухгалтерський облік” – 2001. - №37.
8. Про порядок здійснення аналізу фінансового стану підприємств, що підлягають приватизації: Наказ Міністерства фінансів України, Фонду державного майна України від 26.01.2001р. №49/121 // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: // <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0121-01>.
9. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9. Запаси : затв. наказом М-ва фінансів України від 20.10.1999 р. № 245 // Бух. облік і аудит. – 1999. – № 11. – С. 9–11.
10. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 6 "Виправлення помилок і зміни у фінансових звітах", затв. наказом Міністерства фінансів України від 28.05.1999 р. №137.
11. Про затвердження Методики проведення поглибленого аналізу фінансово-господарського стану підприємств та організацій: Наказ Агенства з питань запобігання банкрутству підприємств та організацій від 27.06.97 № 81 // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: // <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0288-97>.
12. Про затвердження Методики інтегральної оцінки інвестиційної привабливості підприємств та організацій: Наказ Агенства з питань запобігання банкрутству підприємств та організацій від 23.02.98 № 22 // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: // <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0214-98>.

13. Методичні рекомендації з аналізу і оцінки фінансового стану підприємств. Центральна спілка споживчих товариств України від 28.07.2006 // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: // <http://www.uazakon.com/big/text892/pg1.htm>
14. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 8 (МСБО 8) Облікові політики, зміни в облікових оцінках та помилки: від 01.01.2012 // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.minfin.gov.ua/news/view/mizhnarodni-standarty-finansovoi-zvitnosti-versiia-perekladu-ukrainskoiu-movoiu---rik?category=bjudzhet>
15. Аверіна М.Ю. Аналіз та оцінка фінансового стану підприємства: шляхи покращення. – Актуальні проблеми економіки. – 2012. – № 9. – С. 92–100.
16. Барабаш Н.С. Алгоритмізація комплексного аналізу діяльності підприємства торгівлі за критеріями якості його менеджменту/ Н. С. Барабаш, М. О. Никонович, А. О. Міщенко // Проблеми і перспективи економіки та упр.. - 2015. - № 3. - С. 107-112.
17. Бабина О. Є. Потенціал як системна економічна категорія [Електронний ресурс] / О. Е. Бабина // Вісник економіки транспорту і промисловості — 2011— № 36 — Режим доступу:http://www.nbuv.gov.ua/portal/natural/Vetp/2011_36/11boetsp.pdf .
18. Бруханський Р. Побудова методики стратегічного управлінського обліку на підприємствах / Р. Бруханський // Бухгалтерський облік і аудит. – 2014. – № 9. – С. 27-36.
19. Бутко А.Д. Прийняття рішень в аналізі та контролі капіталу торговельних підприємств : монографія / А. Д. Бутко, О.Л. Шерстюк, А.М. Пташник, В.В. Солотва, В.Д. Гоцуляк; Київ. нац. торг.-екон. ун-т. - К., 2012. - 275 с. - Бібліогр.: с. 226-235
20. Валюх А.В., Зайцев О.В. Аналіз та напрями поліпшення фінансового стану підприємств України / Інфраструктура ринку (Електронний науково-практичний журнал) 2019. № 28 с. 255-261. URL: http://www.market-infr.od.ua/journals/2019/28_2019_ukr/40.pdf
21. Величко О.В. Сутність економічного потенціалу підприємства / О.В. Величко // Актуальні проблеми економіки №9 (171), 2015
22. Воронко Р. М. Внутрішній контроль як невід’ємна складова системи управління підприємств та організацій споживчої кооперації / Р. М. Воронко // Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Економіка. - 2015. - Вип. 1(2). - С. 376-381. - Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvuuec_2015_1\(2\)_76](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvuuec_2015_1(2)_76).
23. Гладчук О. О. Особливості застосування сучасних комп’ютерних технологій в економічному аналізі / О. О. Гладчук // Інноваційна економіка. - 2013. - № 10. - С. 167-174. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/inek_2013_10_30
24. Глущенко Я.І. Внутрішній фінансовий контроль [Електронний ресурс] / Я.І. Глущенко – Режим доступу: <http://www.kontrol.donnuet.education/images/MATERIAL/EKVK.doc.doc>.

25. Гнатенко Є. Методичні підходи до проведення аналізу економічного потенціалу підприємства [Електронний ресурс] / Є. Гнатенко, Н. Венгер // Науковий вісник Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського. Серія : Економічні науки. - 2016. - № 1. - С. 42-46. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvmduce_2016_1_10
26. Гордополов В.Ю. Новий сценарій фінансового аналізу діяльності підприємств для аналітичної інформаційної системи «AuditExpert» / В.Ю. Гордополов, В.І. Волинець, Н.В. Гордополова // Збірник наукових праць Черкаського державного технологічного університету. Серія: Економічні науки. – 2014. – Вип. 36. – Частина II. Том 2. – с. 28-35
27. Данилів Л.М. Внутрішній контроль як важлива складова стратегічного управління [Електронний ресурс] / Л. М. Данилів // Вісник Чернівецького торговельно-економічного інституту. Економічні науки. - 2013. - Вип. 1. - С. 303-307. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vchtei_2013_1_53
28. Данильчук І.В. Сутність фінансового стану підприємства та пошук управлінських рішень щодо забезпечення його ефективності / І.В. Данильчук // Економічний вісник університету: Збірник наукових праць. - 2011. - №17/2. – с.105-108.
29. Дем'яненко М. Я. Фінансовий словник-довідник / М. Я. Дем'яненко, Ю. Я. Лузан, П. Т. Саблук, В. М. Скупий, Г. І. Зуб; ред.: М. Я. Дем'яненко; УААН. Ін-т аграр. економіки. Від. фін.-кредит. та податк. політики. - К., 2003. - 555 с.
30. Добровольська О.В. Фінансовий стан підприємства: сутність і необхідність його аналізу [Електронний ресурс] / О. В. Добровольська, Л. Ю. Майстренко // Агросвіт. - 2014. - № 7. - С. 24-27. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/agrosvit_2014_7_6
31. Дорогань Л.О., Дорошенко А.П., Процько Л.Т. Аналіз фінансової стійкості як необхідна умова забезпечення стабільності функціонування підприємств [Електронний ресурс] / Л.О. Дорогань, А.П. Дорошенко, Л.Т. Процько // Вісник Полтавської державної аграрної академії. – 2007. - №4. – С.157-164. – Режим доступу: https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/visnyk/2007/04/r4_4_2007.pdf
32. Дорош Н.І. Внутрішній контроль та аудит в управлінні ризиками на підприємстві [Електронний ресурс] / Н. І. Дорош // Вісник Львівської комерційної академії. Серія : Економічна. - 2014. - Вип. 44. - С. 148-152. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vlca_ekon_2014_44_31
33. Економічні дослідження (методологія, інструментарій, організація, апробація): навч. посібн.; за ред.. А.А. Мазаракі. – К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2010. – 280 с.
34. Єршова Н. Ю. Внутрішній контроль: принципи та структура в координатах системи управління підприємством / Н.Ю. Єршова // Вісник ДДФА. Економічні науки. - 2013. - № 2. - С. 194-200. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vddfae_2013_2_25
35. Іванова Т.В., Баранов В.В. Сучасний стан розвитку інформаційних систем [Електронний ресурс] / Т.В. Іванова, В.В. Баранов – Режим доступу: http://www.kntu.kr.ua/doc/nauk_zap_10_1/stat_10_1/64.doc

36. Ізмайлова К.В. Сучасні технології фінансового аналізу: Навч. Посібник / К.В. Ізмайлова – К.: МАУП, 2003 – 148 с.
37. Ілащук С.А. Удосконалення системи контролінгу як передумова до покращення економічної безпеки / С. А. Ілащук // Ефективна економіка. – 2016.
38. Карпенко Г.В. Шляхи удосконалення фінансового стану підприємства / Г.В.Карпенко // Економіка держави.-2010.-№1.-с.61-62.
39. Коваль Л.В. Економічний потенціал підприємства: сутність та структура / Л.В. Коваль // Вісник національного університету «Львівська політехніка». «Логістика» – № 690. – Львів: Вид-во Національного університету «Львівська політехніка», 2010. – С. 59-65.
40. Колосінська М. І., Бойда С. В., Семенко О. О. Оцінка фінансового стану підприємства з метою удосконалення його фінансової стратегії. Ефективна економіка. 2020. № 4. – URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=7830>
41. Корженевська В.М. Дослідження факторів впливу на фінансовий стан підприємства [Електронний ресурс] / В.М. Корженевська // Формування ринкових відносин в Україні. - 2011. - № 7. - С. 102-106. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/frvu_2011_7_24
42. Костирко Р.О. Внутрішній контроль в управлінні стійким розвитком підприємств [Електронний ресурс] / Р.О. Костирко // Науковий вісник: Фінанси, банки, інвестиції. - 2013. - № 3. - С. 117-121. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvfbf_2013_3_25
43. Крамаренко Г.О., Чорна О.Є. Фінансовий аналіз. Підручник / Г.О. Крамаренко, О.Є. Чорна – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 392 с.
44. Кривоконь О.С. Історичні витоки та генезис фінансового аналізу [Електронний ресурс] / О.С. Кривоконь 2015/ – Режим доступу: <http://www.pdaa.edu.ua/nr/pdf5/7.pdf>
45. Литвин Б. М., Фінансовий аналіз: Навч. посіб. /Б.М. Литвин, М.В. Стельмах – К.: «ХайТек Прес», 2008. — 336 с.
46. Лучик Г.М. Обліково-аналітична інформація у формуванні інформаційної моделі для управління / Г. М. Лучик // Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу. Сер. : Бухгалтерський облік, контроль і аналіз. - 2013. - Вип. 3. - С. 219-225. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ptmbo_2013_3_16
47. Майданевич П.М. Елементи методу управлінського обліку / П. М. Майданевич, Л. Б. Прокопович // Актуальні проблеми економіки. – 2010. – № 9. – С. 265-271.
48. Макаровська Т. П., Бондар Н. М. Економіка підприємства / Т. П. Макаровська, Бондар Н. М. – К.: МАУП, 2008. – 304 с.
49. Марцин В. С. Економічне регулювання ефективності господарської діяльності / В. С. Марцин. – Львів: Льв. банк. ін-т НБУ, 2005. – 491 с.
50. Марченко Д.М. Автоматизація бухгалтерського обліку як джерело зростання його ефективності / Д. М. Марченко // Актуальні проблеми економіки. – 2009. – № 6. – С. 248-254.

51. Мельник Л. Г., Економіка підприємства / Л. Г. Мельник, О. І. Карінцева. – Суми: Університетська книга, 2008. – 412 с.
52. Митрофанов Г. В. Фінансовий аналіз : Навч. посіб. / Г.В. Митрофанов, Г. О. Кравченко, Н.С. Барабаш, О.Ю. Большакова, І.Г. Кириченко; ред.: Г.В. Митрофанов; Київ. нац. торг.-екон. ун-т. - К., 2002. - 301 с.
53. Мицак О.В. Аналіз і оцінка фінансового стану підприємства у системі фінансового управління / О.В. Мицак // Науковий вісник Українського державного лісотехнічного університету. - 2008.- № 13.2 – С. 207- 209.
54. Мних Є. В. Аналіз інтегрованості стратегії і тактики розвитку підприємництва / Є. В. Мних // Вісн. Нац. ун-ту «Львів. політехніка». - 2014. - № 794. - С. 61-66. - Бібліогр.: 7 назв. - укр.
55. Мних Є.В. Фінансовий аналіз : підручник / Є.В. Мних, Н.С. Барабаш. – К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2014. - С. 536.
56. Мних Є. В. Економічний аналіз : підручник / Є. В. Мних. - К. : Знання, 2011. - 630 с.
57. Несходовський І.С. Інформаційні системи і технології фінансового контролю : навч. посіб. / І. С. Несходовський – К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2011. - 231 с.
58. Обушак Т. А. Сутність фінансового стану підприємства / Т. А. Обушак // Актуальні проблеми економіки. – 2007. – № 9. – С. 11–15
59. Петренко В.С., Квасова О.П. Оцінка та шляхи покращення фінансового стану підприємства. International scientific journal. 2015. № 8. С. 139-142. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/mnj_2015_8_34
60. Олійник О. В. Економічний аналіз у системі контролю: взаємопроникнення науково-методичного інструментарію / О. В. Олійник, Т. В. Барановська // Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України. – 2009. – Вип. 24. – С. 142-150.
61. Савицкая Г. В. Анализ хозяйственной деятельности предприятия: 4-е изд., перераб. и доп. / Г.В. Савицкая // Минск: ООО «Новое знание», 2000. - 688 с.
62. Фінансовий аудит: інформаційно-аналітичне забезпечення: монографія / [Є.В. Мних, С.В. Бардаш, К.О. Назарова, О.Л. Шерстюк, В.П. Беякова, В.П. Міняйло]; за ред. Є.В. Мниха. - Київ: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2015. – 416 с.
63. Федорович, Р.В. Економічний аналіз: навч. посібник / В.М. Серединська, О.М. Загородна, Р.В. Федорович. – Тернопіль: Астон, 2010. – 624 с.
64. Цал-Цалко Ю.С. Фінансовий аналіз. Підручник. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 566 с.
65. Чала О.А. Теоретичні основи визначення фінансового стану торговельних підприємств / О.А. Чала // Держава та регіони. Сер.: Економіка та підприємництво. - 2013. - № 1. - С. 150-153. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/drep_2013_1_32
66. Юрченко І.С. Оцінка впливу облікової політики на фінансовий стан підприємства [Електронний ресурс] / І.С. Юрченко // Управління розвитком. - 2014. - № 3. - С. 112-114. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Uproz_2013_3_47

67. Ющик Я.С. Особливості аналізу фінансового стану підприємства [Електронний ресурс] / Я. С. Ющик // Управління розвитком. - 2014. - №6. - С. 108-111. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Uproz_2014_6_47
68. www.minfin.gov.ua – Міністерство фінансів України
69. www.rada.gov.ua – Верховна Рада України
70. <http://dss-bi.com.ua/System> – Сайт комп'ютеризованих інформаційних систем
71. <http://galaktika.ua> – Сайт корпорації Галактика

ДОДАТКИ

Нормативно-правове забезпечення обліку і контролю фінансового стану суб'єктів господарювання

№	Нормативно-правовий документ	Характеристика
1	2	3
1.	Господарський кодекс України від 16.01.2003 № 436-IV.	Встановлює відповідно до Конституції України правові основи господарської діяльності (господарювання), яка базується на різноманітності суб'єктів господарювання різних форм власності.[2]
2.	Бюджетний кодекс України від 08.07.2010 № 2456-VI.	Кодексом регулюються відносини, що виникають у процесі складання, розгляду, затвердження, виконання бюджетів, звітування про їх виконання та контролю за дотриманням бюджетного законодавства, і питання відповідальності за порушення бюджетного законодавства, а також визначаються правові засади утворення та погашення державного і місцевого боргу.[3]
3.	Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI	Регулює відносини, що виникають у сфері справляння податків і зборів, зокрема, визначає вичерпний перелік податків та зборів, що справляються в Україні, та порядок їх адміністрування, платників податків та зборів, їх права та обов'язки, компетенцію контролюючих органів, повноваження і обов'язки їх посадових осіб під час здійснення податкового контролю, а також відповідальність за порушення податкового законодавства.[4]
4.	ЗУ «Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні» введений в дію Постановою ВР № 2940-XII від 26.01.93.	Цей Закон визначає правові та організаційні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні. Містить загальні положення, основні функції органу державного фінансового контролю, права, обов'язки і відповідальність органу ДФК, правовий захист службових осіб органу ДФК.[5]
5.	ЗУ «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 № 996-XIV.	Визначає основні поняття бухгалтерського обліку. Законодавчо регулює організацію та ведення бухгалтерського обліку, складання фінансової звітності.[6]
6.	Національне положенням (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності». Затверджено Наказом Міністерства фінансів України 07.02.2013 № 73.	Цим Національним положенням (стандартом) визначаються мета, склад і принципи підготовки фінансової звітності та вимоги до визнання і розкриття її елементів. Норми цього Національного положення (стандарту) застосовуються до фінансової звітності і консолідованої фінансової звітності юридичних осіб усіх форм власності (крім банків та бюджетних установ), які зобов'язані подавати фінансову звітність згідно із законодавством.[10]
7.	Методичні рекомендації з аналізу і оцінки фінансового стану підприємств. Центральна спілка споживчих товариств України 28.07.2006.	У даних методичних рекомендаціях на конкретних прикладах розкривається зміст експрес-аналізу і поглибленого факторного аналізу фінансового стану підприємства, за даними аналітичних таблиць розробляються висновки і пропозиції щодо

1	2	3
		підвищення ефективності господарсько-фінансової діяльності, раціонального розміщення і примноження власного капіталу, забезпечення рентабельності та фінансової стійкості підприємства.[20]
8.	Методика проведення поглибленого аналізу фінансово-господарського стану неплатоспроможних підприємств та організацій. Наказ Агенства з питань запобігання банкрутству підприємств та організацій № 81 від 27.06.97.	Основним завданням проведення аналізу визначено оцінку результатів господарської діяльності за попередній та поточний роки, виявлення факторів, які позитивно чи негативно вплинули на кінцеві показники роботи підприємства, прийняття рішення про визнання структури балансу задовільною (незадовільною), а підприємства – платоспроможним (неплатоспроможним). Розглянуто методику аналізу фінансового стану та аналізу виробничо-господарської діяльності.[18]
9.	Методика інтегральної оцінки інвестиційної привабливості підприємств та організацій. Наказ Агенства з питань запобігання банкрутству підприємств та організацій № 22 від 23.02.98.	Дана методика дає змогу поєднати в одному показнику багато різних за назвою, одиницями виміру, вагомістю та іншими характеристиками чинників, що значно спрощує процедуру оцінки конкретної інвестиційної пропозиції, а інколи є єдино можливим варіантом її проведення і надання об'єктивних остаточних висновків. Даний метод розглядається як сукупність інформаційно-пояснювальних блоків: 1) блок підготовки вхідної інформації 2) блок обмежень для показників оцінки 3) блок забезпечення експертної оцінки 4) блок визначення частки варіаційного розмаху 5) блок визначення ранжованих значень 6) блок розрахунку інтегрального показника. Наведено алгоритм розрахунку показника інтегральної оцінки.[19]
10.	Положення про порядок здійснення аналізу фінансового стану підприємств, що підлягають приватизації. Наказ Міністерства фінансів України № 49/121 від 26.01.2001.	Визначено етапи фінансового аналізу підприємства, серед яких: 1) оцінка майнового стану підприємства та динаміка його зміни 2) аналіз фінансових результатів діяльності підприємства 3) аналіз ліквідності 4) аналіз ділової активності 5) аналіз платоспроможності (фінансової стійкості) 6) аналіз рентабельності. Розкритий алгоритм розрахунку фінансових показників та їх нормативні значення.[12]

Додаток Б

Підприємство ТОВ «АЛЬФА-ЗАБАВА»
 Територія Дніпровський район м.Києва
 Організаційно-правова форма господарювання Товариство з обмеженою відповідальністю
 Вид економічної діяльності Роздрібна торгівля іграми та іграшками в спеціалізованих магазинах
 Середня кількість працівників¹ 83
 Адреса, телефон вулиця А. Малишка, буд. 3-Д, м. КИЇВ, 02192
 Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма N 2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)
 Складено (зробити позначку «v» у відповідній клітинці):
 за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку
 за міжнародними стандартами фінансової звітності

Дата (рік, місяць, число)

за ЄДРПОУ

за КОАТУУ

за КОПФГ

за КВЕД

КОДИ		
		01
		32378340
		4412500000
		240
		47.65

*

**Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2020 р.**

Форма № 1 Код за ДКУД

1801001

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи:	1000		3739,7
первісна вартість	1001		
накопичена амортизація	1002		
Незавершені капітальні інвестиції	1005		
Основні засоби:	1010	11699,7	20221,2
первісна вартість	1011	7719	2548,8
знос	1012	19287	22899
Інвестиційна нерухомість:	1015		
первісна вартість	1016		
знос	1017		
Довгострокові біологічні активи:	1020		
первісна вартість	1021		
накопичена амортизація	1022		
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030		
інші фінансові інвестиції	1035		
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040		
Відстрочені податкові активи	1045		
Гудвіл	1050		
Відстрочені аквізиційні витрати	1060		
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065		
Інші необоротні активи	1090		
Усього за розділом I	1095	29450	23960,9
II. Оборотні активи			
Запаси	1100		
Виробничі запаси	1101	2280	2580
Незавершене виробництво	1102		
Готова продукція	1103		
Товари	1104	18250	18730
Поточні біологічні активи	1110		
Депозити перестраховування	1115		
Векселі одержані	1120		
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	30459	66957
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
з виданими авансами	1030		
з бюджетом	1135		
у тому числі з податку на прибуток	1136		

з нарахованих доходів	1140		
із внутрішніх розрахунків	1145		
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155		
Поточні фінансові інвестиції	1160		
Гроші та їх еквіваленти	1165	360	1350
Готівка	1166		
Рахунки в банках	1167		
Витрати майбутніх періодів	1170	490	730
Частка перестраховика у страхових резервах	1180		
у тому числі в:			
резервах довгострокових зобов'язань	1181		
резервах збитків або резервах належних виплат	1182		
резервах незароблених премій	1183		
інших страхових резервах	1184		
Інші оборотні активи	1190	220	180
Усього за розділом II	1195	56890,9	108581,3
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200		
Баланс	1300	68590	132542

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2		
I. Власний капітал			
Зареєстрований капітал	1400	74,1	74,1
Капітал у дооцінках	1405		
Додатковий капітал	1410		370,3
Емісійний дохід	1411		
Накопичені курсові різниці	1412		
Резервний капітал	1415		
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	21786	39340
Неоплачений капітал	1425		
Вилучений капітал	1430		
Інші резерви	1435		
Усього за розділом I	1495	21860,5	39414,3
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500		
Пенсійні зобов'язання	1505		
Довгострокові кредити банків	1510		
Інші довгострокові зобов'язання	1515		
Довгострокові забезпечення	1520		
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521		
Цільове фінансування	1525		
Благодійна допомога	1526		
Страхові резерви, у тому числі:	1530		
резерв довгострокових зобов'язань; (на початок звітного періоду)	1531		
резерв збитків або резерв належних виплат; (на початок звітного періоду)	1532		
резерв незароблених премій; (на початок звітного періоду)	1533		
інші страхові резерви; (на початок звітного періоду)	1534		
Інвестиційні контракти;	1535		
Призовий фонд	1540		
Резерв на виплату джек-поту	1545		
Усього за розділом II	1595		
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	7104,2	18154,2
Векселі видані	1605		
Поточна кредиторська заборгованість:			
за довгостроковими зобов'язаннями	1610	1697	2543
за товари, роботи, послуги	1615	29575	63033,1
за розрахунками з бюджетом	1620	566	848
за у тому числі з податку на прибуток	1621		
за розрахунками зі страхування	1625		
за розрахунками з оплати праці	1630		
за одержаними авансами	1635		
за розрахунками з учасниками	1640		

із внутрішніх розрахунків	1645		
за страховою діяльністю	1650		
Поточні забезпечення	1660		
Доходи майбутніх періодів	1665	20	
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670		
Інші поточні зобов'язання	1690	2262	3390
Усього за розділом III	1695	46730,1	69950
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700		
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800		
Баланс	1900	68590	132542

Додаток В

Підприємство _____ ТОВ «АЛЬФА-ЗАБАВА» _____	Дата (рік, місяць, число)	КОДИ
Територія __ Дніпровський район м.Києва __	за ЄДРПОУ	01
Організаційно-правова форма господарювання _____ Товариство з обмеженою відповідальністю	за КОАТУУ	32378340
Вид економічної діяльності _ Роздрібна торгівля іграми та іграшками в спеціалізованих магазинах	за КОПФГ	4412500000
Середня кількість працівників ¹ __83__	за КВЕД	240
Адреса, телефон _ вулиця А. Малишка, буд. 3-Д, м. КИЇВ, 02192 _____		47.65
Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма N 2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)		
Складено (зробити позначку «v» у відповідній клітинці):		
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку		*
за міжнародними стандартами фінансової звітності		

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за _____ рік _____ 2020__ р.

Форма № 2 Код за ДКУД 1801003

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	196060	157640
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(192209)	(154880)
Валовий:			
прибуток	2090	3851,0	2760,0
збиток	2095	()	()
Інші операційні доходи	2120	1710,0	2256,0
Адміністративні витрати	2130	(4011,0)	(3100,0)
Витрати на збут	2150	(1100,0)	(1230,0)
Інші операційні витрати	2180	(374,0)	(598,0)
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	76,0	88,0
збиток	2195	()	()
Дохід від участі в капіталі	2200		
Інші фінансові доходи	2220	90,7	36,0
Інші доходи	2240		
Фінансові витрати	2250	()	()
Втрати від участі в капіталі	2255	()	()
Інші витрати	2270	()	()
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	166,7	124,0
збиток	2295	()	()
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	41,7	31,0
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305		

Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	125,0	93,0
збиток	2355	()	()

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400		
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405		
Накопичені курсові різниці	2410		
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415		
Інший сукупний дохід	2445		
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450		
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455		
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460		
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465		

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	94530	78024
Витрати на оплату праці	2505	31510	26008
Відрахування на соціальні заходи	2510	12604	10403
Амортизація	2515	15755	13004
Інші операційні витрати	2520	3151	2601
Разом	2550	157550	130040

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600		
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605		
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610		
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615		
Дивіденди на одну просту акцію	2650		

Додаток Г

Підприємство ТОВ «АЛЬФА-ЗАБАВА»
 Територія Дніпровський район м.Києва
 Організаційно-правова форма господарювання Товариство з обмеженою відповідальністю
 Вид економічної діяльності Роздрібна торгівля іграми та іграшками в спеціалізованих магазинах
 Середня кількість працівників¹ 83
 Адреса, телефон вулиця А. Малишка, буд. 3-Д, м. КИЇВ, 02192
 Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма N 2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)
 Складено (зробити позначку «v» у відповідній клітинці):
 за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку
 за міжнародними стандартами фінансової звітності

Дата (рік, місяць, число)

за ЄДРПОУ

за КОАТУУ

за КОПФГ

за КВЕД

КОДИ		
		01
		32378340
		4412500000
		240
		47.65

*

**Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2019 р.**

Форма № 1 Код за ДКУД

1801001

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи:	1000		17018
первісна вартість	1001		20421
накопичена амортизація	1002		3404
Незавершені капітальні інвестиції	1005		
Основні засоби:	1010	11699,7	11699,7
первісна вартість	1011	12586,8	305719
знос	1012	23697,8	19287
Інвестиційна нерухомість:	1015		
первісна вартість	1016		
знос	1017		
Довгострокові біологічні активи:	1020		
первісна вартість	1021		
накопичена амортизація	1022		
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030		
інші фінансові інвестиції	1035		
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040		
Відстрочені податкові активи	1045		
Гудвіл	1050		
Відстрочені аквізиційні витрати	1060		
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065		
Інші необоротні активи	1090		
Усього за розділом I	1095	11699,7	29450
II. Оборотні активи			
Запаси	1100		
Виробничі запаси	1101	3540	2280
Незавершене виробництво	1102		
Готова продукція	1103		
Товари	1104	15990	18250
Поточні біологічні активи	1110		
Депозити перестраховування	1115		
Векселі одержані	1120		
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	27226,5	30459
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1030		
з бюджетом	1135		

у тому числі з податку на прибуток	1136		
з нарахованих доходів	1140		
із внутрішніх розрахунків	1145		
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155		
Поточні фінансові інвестиції	1160		
Гроші та їх еквіваленти	1165	700	360
Готівка	1166		
Рахунки в банках	1167		
Витрати майбутніх періодів	1170	380	490
Частка перестраховика у страхових резервах	1180		
у тому числі в:			
резервах довгострокових зобов'язань	1181		
резервах збитків або резервах належних виплат	1182		
резервах незароблених премій	1183		
інших страхових резервах	1184		
Інші оборотні активи	1190	180	220
Усього за розділом II	1195	53463,6	56890,9
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200		
Баланс	1300	61960,5	68590

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2		
I. Власний капітал			
Зареєстрований капітал	1400	74,1	74,1
Капітал у дооцінках	1405		
Додатковий капітал	1410		
Емісійний дохід	1411		
Накопичені курсові різниці	1412		
Резервний капітал	1415		
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	15311,7	21786
Неоплачений капітал	1425		
Вилучений капітал	1430		
Інші резерви	1435		
Усього за розділом I	1495	15385,8	21860,5
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500		
Пенсійні зобов'язання	1505		
Довгострокові кредити банків	1510		
Інші довгострокові зобов'язання	1515		
Довгострокові забезпечення	1520		
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521		
Цільове фінансування	1525		
Благодійна допомога	1526		
Страхові резерви, у тому числі:	1530		
резерв довгострокових зобов'язань; (на початок звітного періоду)	1531		
резерв збитків або резерв належних виплат; (на початок звітного періоду)	1532		
резерв незароблених премій; (на початок звітного періоду)	1533		
інші страхові резерви; (на початок звітного періоду)	1534		
Інвестиційні контракти;	1535		
Призовий фонд	1540		
Резерв на виплату джек-поту	1545		
Усього за розділом II	1595		
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	10347,2	7104,2
Векселі видані	1605		
Поточна кредиторська заборгованість:			
за довгостроковими зобов'язаннями	1610	19280	1697
за товари, роботи, послуги	1615	30529,0	29575
за розрахунками з бюджетом	1620	643	566
за у тому числі з податку на прибуток	1621		
за розрахунками зі страхування	1625		
за розрахунками з оплати праці	1630		
за одержаними авансами	1635		

за розрахунками з учасниками	1640		
із внутрішніх розрахунків	1645		
за страховою діяльністю	1650		
Поточні забезпечення	1660		
Доходи майбутніх періодів	1665		20
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670		
Інші поточні зобов'язання	1690	2570	2262
Усього за розділом III	1695	46574,7	46730,1
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700		
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800		
Баланс	1900	61960,5	68590

Додаток Д

Підприємство ТОВ «АЛЬФА-ЗАБАВА»
 Територія Дніпровський район м.Києва
 Організаційно-правова форма господарювання Товариство з обмеженою відповідальністю
 Вид економічної діяльності Роздрібна торгівля іграми та іграшками в спеціалізованих магазинах
 Середня кількість працівників¹ 83
 Адреса, телефон вулиця А. Малишка, буд. 3-Д, м. КИЇВ, 02192
 Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма N 2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)
 Складено (зробити позначку «v» у відповідній клітинці):
 за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку
 за міжнародними стандартами фінансової звітності

Дата (рік, місяць, число)

за ЄДРПОУ

за КОАТУУ

за КОПФГ

за КВЕД

КОДИ	
	01
	32378340
	4412500000
	240
	47.65

*

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
 за рік **2019** р.

Форма № 2 Код за ДКУД

1801003

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	157640	133210
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(154880)	(130623)
Валовий:			
прибуток	2090	2760,0	2587,0
збиток	2095	()	()
Інші операційні доходи	2120	2256,0	819,0
Адміністративні витрати	2130	(3100,0)	(2769,0)
Витрати на збут	2150	(1230,0)	
Інші операційні витрати	2180	(598)	(633,0)
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	88,0	4,0
збиток	2195	()	()
Дохід від участі в капіталі	2200		
Інші фінансові доходи	2220	36,0	153,3
Інші доходи	2240		
Фінансові витрати	2250	()	()
Втрати від участі в капіталі	2255	()	()
Інші витрати	2270	()	()
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	124,0	157,3
збиток	2295	()	()
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	31,0	39,3
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305		
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	93,0	118,0

збиток	2355	()	()
--------	------	-----	-----

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400		
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405		
Накопичені курсові різниці	2410		
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415		
Інший сукупний дохід	2445		
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450		
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455		
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460		
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465		

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	78024	64404
Витрати на оплату праці	2505	26008	21468
Відрахування на соціальні заходи	2510	10403	8587
Амортизація	2515	13004	10734
Інші операційні витрати	2520	2601	2147
Разом	2550	130040	107340

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600		
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605		
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610		
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615		
Дивіденди на одну просту акцію	2650		

Керівник

Головний бухгалтер

Додаток Ж

Підприємство _____ ТОВ «АЛЬФА-ЗАБАВА» _____
 Територія _____ Дніпровський район м.Києва _____
 Організаційно-правова форма господарювання _____ Товариство з обмеженою
 відповідальністю _____
 Вид економічної діяльності _____ Роздрібна торгівля іграми та іграшками в спеціалізованих
 магазинах _____ за КВЕД _____
 Середня кількість працівників¹ _____ 83 _____
 Адреса, телефон _____ вулиця А. Малишка, буд. 3-Д, м. КИЇВ, 02192 _____
 Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту
 про сукупний дохід) (форма N 2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)
 Складено (зробити позначку «v» у відповідній клітинці):
 за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку _____
 за міжнародними стандартами фінансової звітності _____

Дата (рік, місяць, число)

за ЄДРПОУ

за КОАТУУ

за КОПФГ

за КВЕД

КОДИ	
	01
	32378340
	4412500000
	240
	47.65

*

**Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2018 р.**

Форма № 1 Код за ДКУД

1801001

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи:	1000		
первісна вартість	1001		
накопичена амортизація	1002		
Незавершені капітальні інвестиції	1005		
Основні засоби:	1010	8496,9	11699,7
первісна вартість	1011	12178	12586,8
знос	1012	20298	23697,8
Інвестиційна нерухомість:	1015		
первісна вартість	1016		
знос	1017		
Довгострокові біологічні активи:	1020		
первісна вартість	1021		
накопичена амортизація	1022		
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030		
інші фінансові інвестиції	1035		
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040		
Відстрочені податкові активи	1045		
Гудвіл	1050		
Відстрочені аквізиційні витрати	1060		
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065		
Інші необоротні активи	1090		
Усього за розділом I	1095	8496,9	11699,7
II. Оборотні активи			
Запаси	1100		
Виробничі запаси	1101		3540
Незавершене виробництво	1102		
Готова продукція	1103		
Товари	1104	16450	15990
Поточні біологічні активи	1110		
Депозити перестраховування	1115		
Векселі одержані	1120		
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	27226,9	27226,5
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1030		
з бюджетом	1135		

у тому числі з податку на прибуток	1136		
з нарахованих доходів	1140		
із внутрішніх розрахунків	1145		
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155		
Поточні фінансові інвестиції	1160		
Гроші та їх еквіваленти	1165	780	700
Готівка	1166		
Рахунки в банках	1167		
Витрати майбутніх періодів	1170	260	380
Частка перестраховика у страхових резервах	1180		
у тому числі в:			
резервах довгострокових зобов'язань	1181		
резервах збитків або резервах належних виплат	1182		
резервах незароблених премій	1183		
інших страхових резервах	1184		
Інші оборотні активи	1190	60	180
Усього за розділом II	1195	40921,6	53463,6
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200		
Баланс	1300	49255	61960,5

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2		
I. Власний капітал			
Зареєстрований капітал	1400	74,1	74,1
Капітал у дооцінках	1405		
Додатковий капітал	1410		
Емісійний дохід	1411		
Накопичені курсові різниці	1412		
Резервний капітал	1415		
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	12829,3	15311,7
Неоплачений капітал	1425		
Вилучений капітал	1430		
Інші резерви	1435		
Усього за розділом I	1495	12903,4	15385,8
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500		
Пенсійні зобов'язання	1505		
Довгострокові кредити банків	1510		
Інші довгострокові зобов'язання	1515		
Довгострокові забезпечення	1520		
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521		
Цільове фінансування	1525		
Благодійна допомога	1526		
Страхові резерви, у тому числі:	1530		
резерв довгострокових зобов'язань; (на початок звітного періоду)	1531		
резерв збитків або резерв належних виплат; (на початок звітного періоду)	1532		
резерв незароблених премій; (на початок звітного періоду)	1533		
інші страхові резерви; (на початок звітного періоду)	1534		
Інвестиційні контракти;	1535		
Призовий фонд	1540		
Резерв на виплату джек-поту	1545		
Усього за розділом II	1595		
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	2184,5	10347,2
Векселі видані	1605		
Поточна кредиторська заборгованість:			
за довгостроковими зобов'язаннями	1610		
за товари, роботи, послуги	1615	29983,7	30529,0
за розрахунками з бюджетом	1620	324	643
за у тому числі з податку на прибуток	1621		
за розрахунками зі страхування	1625		
за розрахунками з оплати праці	1630		
за одержаними авансами	1635		

за розрахунками з учасниками	1640		
із внутрішніх розрахунків	1645		
за страховою діяльністю	1650		
Поточні забезпечення	1660		
Доходи майбутніх періодів	1665		
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670		
Інші поточні зобов'язання	1690	3024,3	2570
Усього за розділом III	1695	36351,6	46574,7
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700		
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800		
Баланс	1900	49255	61960,5

Додаток 3

Підприємство _____ ТОВ «АЛЬФА-ЗАБАВА» _____	Дата (рік, місяць, число)	КОДИ
Територія __ Дніпровський район м.Києва__	за ЄДРПОУ	01
Організаційно-правова форма господарювання _____ Товариство з обмеженою відповідальністю	за КОАТУУ	32378340
Вид економічної діяльності _ Роздрібна торгівля іграми та іграшками в спеціалізованих магазинах	за КОПФГ	4412500000
Середня кількість працівників ¹ __83__	за КВЕД	240
Адреса, телефон _ вулиця А. Малишка, буд. 3-Д, м. КИЇВ, 02192		47.65
Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма N 2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)		
Складено (зробити позначку «v» у відповідній клітинці):		
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку		*
за міжнародними стандартами фінансової звітності		

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за _____ рік _____ 2018__ р.

Форма № 2 Код за ДКУД 1801003

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	133210	131820
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	130623	129462
Валовий:			
прибуток	2090	2587,0	2358,0
збиток	2095		
Інші операційні доходи	2120	819,0	1200,0
Адміністративні витрати	2130	2769,0	2550,0
Витрати на збут	2150		
Інші операційні витрати	2180	633,0	837,0
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	4,0	171,0
збиток	2195		
Дохід від участі в капіталі	2200		
Інші фінансові доходи	2220	153,3	
Інші доходи	2240		
Фінансові витрати	2250		61,0
Втрати від участі в капіталі	2255		
Інші витрати	2270		
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	157,3	110,0
збиток	2295		
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	39,3	33,0
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305		

Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	118,0	77,0
збиток	2355		

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400		
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405		
Накопичені курсові різниці	2410		
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415		
Інший сукупний дохід	2445		
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450		
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455		
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460		
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	118,0	77,0

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	64404	64944
Витрати на оплату праці	2505	21468	21648
Відрахування на соціальні заходи	2510	8587	8659
Амортизація	2515	10734	10824
Інші операційні витрати	2520	2147	2165
Разом	2550	107340	108240

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600		
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605		
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610		
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615		
Дивіденди на одну просту акцію	2650		